

Handlingsplan Fri från våld - en gemensam angelägenhet 2022-2026

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Innehållsförteckning

Inledning	5
Fri från våld - en gemensam angelägenhet.....	5
Syfte och ansvarsfördelning	5
Handlingsplanens inriktning och fokusområden.....	5
Planens mål	6
Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete	6
Stadsövergripande aktiviteter	6
Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen	6
Aktiviteter i samverkan	6
Verksamhetsspecifika aktiviteter	6
Förvaltningen ska utveckla arbetet med normer och värderingar avseende maskulinitets- och femininitetsnormer.....	6
Förvaltningen ska vidareutveckla det tidiga föräldrastödet.....	6
Förvaltningen ska göra kunskap om planens alla fokusområden samt information om stöd- och skyddsmöjligheter lättillgänglig för Malmöborna.....	6
Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas	6
Stadsövergripande aktiviteter	7
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.	7
Aktiviteter i samverkan	7
Förvaltningen ska nå fler personer som använder våld och motivera dem till att ta emot insatser.....	7
Verksamhetsspecifika aktiviteter	7
Förvaltningen ska undersöka vilka möjligheter det finns att flytta på den som använder våld.	7
inriktningsmål 3 - Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera.....	7
Stadsövergripande aktiviteter	8
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.	8
Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.	8
Aktiviteter i samverkan	8
Förvaltningen ska intensifiera arbetet med att uppmärksamma våld i ungas relationer oberoende av kön och sexuell läggning, men med fokus på flickors och unga kvinnors utsatthet.....	8
Förvaltningen ska utveckla kunskap och metoder för att uppmärksamma och stödja utsatta medarbetare.....	8
Verksamhetsspecifika aktiviteter	8

Förvaltningens medarbetare ska kunna uppmärksamma när någon utsätts för våld och känna sig trygga i hur de ska agera.	8
Kunskapen om sex mot ersättning och människohandel och dess konsekvenser ska öka bland förvaltningens medarbetare.	8
Fler utsatta barn och vuxna i sex mot ersättning och människohandel ska uppmärksammas och erbjudas stöd.	8
Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov	8
Stadsövergripande aktiviteter	9
Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.	9
Den stadsövergripande HR- avdelningen ska genomlys de övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden.	9
Aktiviteter i samverkan	9
Förvaltningen ska kunna erbjuda anpassat skydd och stöd för våldsutsatta Malmöbor som ingår i nämndens målgrupp och bedöms vara i behov av insatser.	9
Förvaltningen deltar i ett utvecklingsarbete kring ett regionalt resurscentrum mot hedersförtryck.	9
Verksamhetsspecifika aktiviteter	9
Fler barn som lever med våld och deras familjer ska få snabb hjälp och relevanta insatser.	9
Förvaltningen ska stärka och utveckla det långsiktiga stödet för att motverka eftervård. Stödet ska utformas så att både våldsutsatta och barn som lever med våld ges förutsättningar att klara ett liv fritt från våld.	9
Den interna samverkan mellan avdelningar, enheter och sektioner ska stärkas ytterligare för att säkerställa rättssäkra bedömningar samt underlätta insatser för enskilda barn, vuxna och familjer i enlighet med förvaltningens samordningsrutin.	9
Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning	9
Stadsövergripande aktiviteter	10
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället.	10
Aktiviteter i samverkan	10
Förvaltningen ska stödja andra förvaltningar och myndigheter och skapa förutsättningar för att frågor om planens fokusområden kommer med i relevanta enkät- och andra undersökningar.	10
Verksamhetsspecifika aktiviteter	10
Förvaltningen ska ta fram underlag för att uppmärksamma behov och följa utvecklingen inom planens alla fokusområden.	10
För att kunna ge barn, vuxna och familjer adekvata insatser och kunna bedriva ett effektivt utvecklingsarbete inom områdena i handlingsplanen behöver förvaltningens medarbetare ha relevant kunskap och få stöd i arbetet.	10
Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer	10
Stadsövergripande aktiviteter	11
Aktiviteter i samverkan	11

Verksamhetsspecifika aktiviteter	11
Förvaltningen samverkar med andra förvaltningar, myndigheter och civilsamhället för att utveckla arbetet i enlighet med planens mål.	11
Förvaltningen ska utveckla det ekonomiska stödet till ideella organisationer och verka för att stödet ska vara långsiktigt.....	11
Övrig information.....	12

Inledning

Fri från våld - en gemensam angelägenhet

Våld i alla dess former är ett allvarligt samhällsproblem. Planen Fri från våld - en gemensam angelägenhet beskriver hur våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld, sex mot ersättning och människohandel kan förebyggas och motverkas i Malmö. Planen avser arbetet mot våld och förtryck riktat mot både barn och vuxna då det finns ett starkt samband dem emellan.

Arbetet mot våld och förtryck är hela stadens angelägenhet och insatser för att förhindra och förebygga våld behöver finnas på samhälls-, närområdes- och individnivå.

Planen gäller för tidsperioden 2022–2026 och omfattar alla Malmö stads nämnder och styrelser.

Syfte och ansvarsfördelning

Fri från våld – en gemensam angelägenhet fastställdes av kommunfullmäktige i mars 2022. Arbetsmarknads- och socialnämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att samordna genomförandet och uppföljningen av planen. Alla nämnder och styrelser har ansvar för att genomföra insatser utifrån sitt uppdrag, på egen hand och tillsammans med andra.

För att nå planens mål och underlätta uppföljningen ska förvaltningar och bolag upprätta handlingsplaner för den egna verksamheten. Barnrättsperspektivet ska uppmärksammas särskilt i de åtgärder som formuleras.

Planen ska följas upp vartannat år genom dialog mellan förvaltningarna och bolagen. Dialogmöten initieras av arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ansvarar för att sammanställa utvecklingen och rapporterar till arbetsmarknads- och socialnämnden och till kommunstyrelsen.

Handlingsplanens inriktning och fokusområden

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen är ansvarig förvaltning för både arbetsmarknads- och socialnämnden och överförmyndarnämnden. Förvaltningen har aktiviteter i alla planens inriktningsmål. De flesta handlar det om metod- och kompetensutveckling. Vissa frågor behöver kartläggas eller utredas vidare för att kunna bedöma vilka insatser som är tillämpliga. Förvaltningen har ett särskilt ansvar för frågor inom inriktningsmålen:

- Staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas
- Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera
- Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov

Aktiviteter i arbetsmarknads- och socialnämndens handlingsplan har tagits fram genom intervjuer med chefer och medarbetare inom förvaltningens olika avdelningar, varav en medarbetare representerade enheten för överförmyndarärenden. En nulägesbeskrivning av befintliga resurser, pågående utvecklingsarbete samt behov av ytterligare insatser ligger till grund för aktiviteterna. En workshop har genomförts där medarbetare och fackliga representanter bedömde vilka insatser som är mest angelägna. Synpunkter från kvinnojourerna och olika rapporter om socialtjänstens arbete med frågan har beaktats.

Planens mål

Kommunfullmäktiges vision för arbetet är att *i Malmö blir ingen utsatt för våld och alla får själva bestämma över sitt liv och sin kropp*.

Genom planen Fri från våld – en gemensam angelägenhet vill staden trygga barn och ungas uppväxtvillkor, förebygga och förhindra våld och förtryck samt säkra att utsatta får det stöd och skydd som de har rätt till.

Planen har sex inriktningsmål. Under respektive mål beskrivs ett antal områden där Malmö stad behöver förstärka och intensifiera arbetet för att uppnå målen. Planens inriktningsmål är gällande för arbetet med både barn och vuxna.

Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete

Genom att:

- Stärka barns rättigheter
- Utmana normer
- Utveckla det våldsförebyggande arbetet
- Stärka det tidiga stödet
- Skapa en trygg och inkluderande arbetsmiljö

Stadsövergripande aktiviteter

Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Förvaltningen ska utveckla arbetet med normer och värderingar avseende maskulinitets- och feminitetsnormer

Verksamheterna ska ett särskilt fokus på killar, unga män med samt pappor.

Förvaltningen ska vidareutveckla det tidiga föräldrastödet.

Arbetet med att nå föräldrar med bristande förtroende för socialtjänsten och/eller kunskap om sina rättigheter ska intensifieras. Verksamheterna ska särskilt uppmärksamma pappor samt föräldrar med egen erfarenhet av våld i familjen

Förvaltningen ska göra kunskap om planens alla fokusområden samt information om stöd- och skyddsmöjligheter lättillgänglig för Malmöborna.

Information ska finnas tillgänglig på flera olika språk och vara anpassad för både barn och vuxna. Ett årshjul för kommunikations- och informationsarbete ska skapas.

Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas

Genom att:

- Agera mot kränkningar
- Nå fler som använder våld
- Flytta på våldsutövaren

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.

Aktiviteter i samverkan

Förvaltningen ska nå fler personer som använder våld och motivera dem till att ta emot insatser.

Metoden Trygg relation fri från våld ska implementeras och prövas i samarbete med polis, kriminalvård och andra relevanta aktörer.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Förvaltningen ska undersöka vilka möjligheter det finns att flytta på den som använder våld.

Förvaltningen ska utreda om och i så fall när det är lämpligt, möjligt och säkert för den våldsutsatta att genom nämndens insatser flytta våldsutövaren. Förvaltningen ska även utreda om något av nämndens boendeanternativ då ska kunna användas.

inriktningsmål 3 - Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera

Genom att:

- Uppmärksamma fler barn som lever med våld
- Systematiskt arbeta med att upptäcka våld
- Uppmärksamma flickor och unga kvinnor
- Bedriva tillsyn i olika riskmiljöer

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.

Aktiviteter i samverkan

Förvaltningen ska intensifiera arbetet med att uppmärksamma våld i ungas relationer oberoende av kön och sexuell läggning, men med fokus på flickors och unga kvinnors utsatthet.

För att kunna erbjuda ett mer anpassat stöd till unga våldsutsatta och våldsutövare behöver målgruppens behov och befintliga stödinsatser kartläggas och insatser utvecklas. Arbetet ska ske i samverkan med grundskoleförvaltningen och gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen samt även med externa aktörer såsom ungdomsmottagningen och den idéburna sektorn.

Förvaltningen ska utveckla kunskap och metoder för att uppmärksamma och stödja utsatta medarbetare.

Utvecklingsarbetet ska ske i samarbete med stadskontorets HR-avdelning och med andra förvaltningar.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Förvaltningens medarbetare ska kunna uppmärksamma när någon utsätts för våld och känna sig trygga i hur de ska agera.

Den förvaltningsövergripande rutinen om våld i nära relation och hedersförtryck ska implementeras och anpassas till respektive avdelnings verksamhet.

Kunskapen om sex mot ersättning och människohandel och dess konsekvenser ska öka bland förvaltningens medarbetare.

Fler utsatta barn och vuxna i sex mot ersättning och människohandel ska uppmärksammas och erbjudas stöd.

Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov

Genom att:

- Prioritera barn som upplevt våld
- Utveckla stöd- och skyddsinsatserna
- Stärka det långsiktiga stödet till våldsutsatta
- Ge stöd till utsatta medarbetare

Stadsövergripande aktiviteter

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska genomlys de övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden

Aktiviteter i samverkan

Förvaltningen ska kunna erbjuda anpassat skydd och stöd för våldsutsatta Malmöbor som ingår i nämndens målgrupp och bedöms vara i behov av insatser.

Förvaltningen ska i samarbete med övriga socialtjänstförvaltningar utreda möjligheterna och tillgången till anpassat skydd och stöd till våldsutsatta barn och vuxna med särskilda behov och/eller svag samhällelig position.

Förvaltningen deltar i ett utvecklingsarbete kring ett regionalt resurscentrum mot hedersförtryck.

Utvecklingsarbetet samordnas av Länsstyrelsen i Skåne och sker i samverkan med andra statliga myndigheter och kommuner.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Fler barn som lever med våld och deras familjer ska få snabb hjälp och relevanta insatser.

Verksamheterna ska fortsätta med implementeringen av Vårdmodell barn.

Förvaltningen ska stärka och utveckla det långsiktiga stödet för att motverka eftervåld. Stödet ska utformas så att både våldsutsatta och barn som lever med våld ges förutsättningar att klara ett liv fritt från våld.

Förvaltningen ska utveckla en arbetsmodell för långsiktigt stöd till den enskilde. Att få tillgång till praktiskt stöd till stadigvarande boende och självförsörjning ska vara en del i utvecklingsarbetet. Arbetet ska utvecklas i samarbete med andra förvaltningar, myndigheter och civilsamhället.

Den interna samverkan mellan avdelningar, enheter och sektioner ska stärkas ytterligare för att säkerställa rättssäkra bedömningar samt underlätta insatser för enskilda barn, vuxna och familjer i enlighet med förvaltningens samordningsrutin.

Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning

Genom att:

- Samla kunskap om omfattningen av våld
- Stödja yrkesverksamma i att utveckla sitt arbete
- Utveckla nya metoder

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället.

Aktiviteter i samverkan

Förvaltningen ska stödja andra förvaltningar och myndigheter och skapa förutsättningar för att frågor om planens fokusområden kommer med i relevanta enkät- och andra undersökningar.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Förvaltningen ska ta fram underlag för att uppmärksamma behov och följa utvecklingen inom planens alla fokusområden.

Förvaltningen ska i samband med uppföljning av handlingsplanen sammanställa och analysera utvecklingen av arbetet. Förvaltningen ska årsvis sammanställa och analysera statistik över hur många som har kontakt med förvaltningens verksamheter.

För att kunna ge barn, vuxna och familjer adekvata insatser och kunna bedriva ett effektivt utvecklingsarbete inom områdena i handlingsplanen behöver förvaltningens medarbetare ha relevant kunskap och få stöd i arbetet.

Förvaltningen erbjuder chefer och medarbetare kompetensutveckling, möjlighet att ta del av ny forskning samt handledning och stöd i sina olika arbetsuppgifter.

Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer

Genom att:

- Samverkan ska ske inom planens samtliga mål
- Utveckla samverkan kring enskilda barn och vuxna
- Stödja den idéburna sektorn

Stadsövergripande aktiviteter

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Förvaltningen samverkar med andra förvaltningar, myndigheter och civilsamhället för att utveckla arbetet i enlighet med planens mål.

Förvaltningen samordnar och deltar i olika samverkansgrupper och nätverk lokalt, nationellt och internationellt.

Förvaltningen ska utveckla det ekonomiska stödet till ideella organisationer och verka för att stödet ska vara långsiktigt.

Övrig information

Genomförande och uppföljning av handlingsplanen

Handlingsplanen avser hela planperioden, 2023 – 2026. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har bildat en styrgrupp för handlingsplanen bestående av förvaltningens samtliga avdelningschefer. Verksamheterna är ansvariga för att aktiviteterna genomförs. Aktiviteterna följs upp i samband med den årliga måluppföljningen.

Handlingsplan Fri från våld - en gemensam angelägenhet 2022-2026

Funktionsstödsnämnden

Innehållsförteckning

Inledning	4
Fri från våld - en gemensam angelägenhet.....	4
Syfte och ansvarsfördelning	4
Handlingsplanens inriktning och fokusområden.....	4
Planens mål	6
Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete	6
Stadsövergripande aktiviteter	6
Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen	6
Aktiviteter i samverkan	6
Funktionsstödsförvaltningen samverkar med hälsa, vård- och omsorgsförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen.	6
Funktionsstödsförvaltningen och hälsa-, vård och omsorgsförvaltningen har tagit fram kompetenshöjande material.....	6
Stöd i det våldsförebyggande arbetet.	7
Verksamhetsspecifika aktiviteter	7
Förebyggande arbete gentemot brukare.	7
Arbete med intern handlingsplan HR.....	7
Marknadsföring och information om kurserna VIP och Respektfulla relationer.....	7
Workshops och verksamhetsstöd	8
Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas	8
Stadsövergripande aktiviteter	8
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.	8
Aktiviteter i samverkan	8
Material som broschyrer om våld i nära relation är framtagna av stöd och kontaktpersoner inom funktionsstödsförvaltningen och hälsa- vård och omsorgsförvaltningen. Broschyrerna kan användas vid information till Malmöbor.....	8
Verksamhetsspecifika aktiviteter	8
Funktionstödsförvaltningens myndighetsenhet ska ta fram en plan för tillvägagångssätt hur frågor om våld ska ställas till brukare/patient/ klient och anhöriga i samband med myndighetsutövning och därefter ska verksamheter med verkställande funktion ta fram plan för när och hur frågor ska ställas. Enligt HSLF-FS 2022:39.	8
inriktningsmål 3 - Verksam i staden ska upptäcka våld och kunna agera.....	8
Stadsövergripande aktiviteter	9
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.	9

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.	9
Aktiviteter i samverkan	9
Funktionsstödsförvaltningen ska samverka med arbetsmarknads- och socialförvaltningen och hälsa-, vård och omsorgsförvaltningen för att vidare utifrån de resultat som framkom i rapporten "Skyddat boende - Hur möter skyddade boende förvaltningens målgrupp?"	9
Verksamhetsspecifika aktiviteter	9
Funktionsstödsförvaltningen ska stärka arbetsplatsnära arbete med att förebygga och motverka hot och våld på arbetsplatsen.	9
Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov	9
Stadsövergripande aktiviteter	10
Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.	10
Den stadsövergripande HR- avdelningen ska genomlys de övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden	10
Aktiviteter i samverkan	10
Funktionsstödsförvaltningen samverkar med RFSU	10
Verksamhetsspecifika aktiviteter	10
Funktionsstödsförvaltningen erbjuder kurser till personer som erhåller stöd från förvaltningen	10
Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning	10
Stadsövergripande aktiviteter	11
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället.	11
Aktiviteter i samverkan	11
Verksamhetsspecifika aktiviteter	11
FYS-doktorand inom funktionsstödsförvaltningen	11
Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer	11
Stadsövergripande aktiviteter	11
Aktiviteter i samverkan	11
Funktionsstödsförvaltningen samverkar med arbetsmarknads-, och socialförvaltningen och hälsa-, vård och omsorgsförvaltningen i att utveckla stöd till våldsutsatta med speciella behov	11
Verksamhetsspecifika aktiviteter	11
Övrig information	12

Bilagor

Bilaga 1: Handlingsplan Plan fri från våld - HR FSF - 230511

Inledning

Fri från våld - en gemensam angelägenhet

Våld i alla dess former är ett allvarligt samhällsproblem. Planen Fri från våld - en gemensam angelägenhet beskriver hur våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld, sex mot ersättning och människohandel kan förebyggas och motverkas i Malmö. Planen avser arbetet mot våld och förtryck riktat mot både barn och vuxna då det finns ett starkt samband dem emellan.

Arbetet mot våld och förtryck är hela stadens angelägenhet och insatser för att förhindra och förebygga våld behöver finnas på samhälls-, närområdes- och individnivå.

Planen gäller för tidsperioden 2022–2026 och omfattar alla Malmö stads nämnder och styrelser.

Syfte och ansvarsfördelning

Fri från våld – en gemensam angelägenhet fastställdes av kommunfullmäktige i mars 2022. Arbetsmarknads- och socialnämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att samordna genomförandet och uppföljningen av planen. Alla nämnder och styrelser har ansvar för att genomföra insatser utifrån sitt uppdrag, på egen hand och tillsammans med andra.

För att nå planens mål och underlätta uppföljningen ska förvaltningar och bolag upprätta handlingsplaner för den egna verksamheten. Barnrättsperspektivet ska uppmärksammas särskilt i de åtgärder som formuleras.

Planen ska följas upp vartannat år genom dialog mellan förvaltningarna och bolagen. Dialogmöten initieras av arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ansvarar för att sammanställa utvecklingen och rapporterar till arbetsmarknads- och socialnämnden och till kommunstyrelsen.

Handlingsplanens inriktning och fokusområden

Förvaltningen har sedan 2017 arbetat aktivt med våld i nära relation. Utvecklingssamordnartjänst inrättades i maj 2017. Fokus har legat på att öka kunskap och kompetens för medarbetare om vad våld i nära relation är med ett breddare perspektiv. Personer som erhåller stöd ifrån förvaltningen har sedan 2018 erbjudits våldsförebyggande kurser.

Utvecklingssamordnaren är förvaltningens representant i den stadsövergripande samordningsgruppen. Representanten ansvarar för att leda processen med förvaltningens handlingsplan och deltar i det stadsövergripande uppföljningsarbetet vartannat år.

Den stadsövergripande planen Fri från våld och pågående arbete inom förvaltningen har presenterats i nämnden och förvaltningsledningen. Förvaltningens handlingsplan har tagit fram av utvecklingssamordnare i dialog med förvaltningsledningen. Medarbetare inom förvaltningen har gett förslag på vad som behöver utvecklas under en workshop våren 2023. Förvaltningens HR-avdelning har tagit fram en egen handlingsplan ur ett arbetsgivarperspektiv.

Förvaltningens representant ansvarar för att följa upp funktionsstödsförvaltningens handlingsplan och deltar i stadsövergripande uppföljningsarbete vartannat år. Uppföljningen görs genom dialogmöten mellan arbetsmarknads- och socialförvaltningen och stadens övriga förvaltningar samt genom systemet Stratsys. Uppföljningen presenteras för arbetsmarknads- och socialförvaltningen och till kommunstyrelsen.

Fokusområden

Förvaltningsledningen har valt att fokusera på inriktningsmålen:

- Staden bedriver ett verkningsfullt förebyggande arbete.
- Staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas.
- Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning.
- Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera
- Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer.

Förvaltningen fokuserar på följande områden:

- Kunskapshöjning om våld i nära relation för medarbetare och chefer.
- Kunskapshöjande åtgärder för personer som erhåller stöd från förvaltningen.
- Rutiner för att förebygga och hantera situationer där våld förekommer.
- Rutiner om att ställa frågor om våldsutsatthet vid medarbetarsamtal och vid möten med personer som erhåller stöd från förvaltningen och deras anhöriga.
- Spridning av pågående forskning internt och externt till andra parter
- Samverka med arbetsmarknads- och socialförvaltningen och hälsa, vård och omsorgsförvaltningen.

Planens mål

Kommunfullmäktiges vision för arbetet är att *i Malmö blir ingen utsatt för våld och alla får själva bestämma över sitt liv och sin kropp*.

Genom planen Fri från våld – en gemensam angelägenhet vill staden trygga barn och ungas uppväxtvillkor, förebygga och förhindra våld och förtryck samt säkra att utsatta får det stöd och skydd som de har rätt till.

Planen har sex inriktningsmål. Under respektive mål beskrivs ett antal områden där Malmö stad behöver förstärka och intensifiera arbetet för att uppnå målen. Planens inriktningsmål är gällande för arbetet med både barn och vuxna.

Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete

Genom att:

- Stärka barns rättigheter
- Utmana normer
- Utveckla det våldsförebyggande arbetet
- Stärka det tidiga stödet
- Skapa en trygg och inkluderande arbetsmiljö

Stadsövergripande aktiviteter

Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen

Aktiviteter i samverkan

Funktionsstödsförvaltningen samverkar med hälsa, vård- och omsorgsförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen.

Kompetenscentrum inom ASF håller i Basutbildning om våld i nära relation med inriktning till vård och omsorgspersonal, 1-2 gånger per år. Utbildningen är under tre halvdagar där deltagarna får en grundläggande kunskap i ämnet våld i nära relation. På Komin finns informations- och utbildningssida om hedersrelaterat våld och förtryck som skapats av ASF som alla medarbetare i staden har tillgång till. Kompetenscentrum erbjuder även spetsutbildningar som funktionsstödsförvaltningens medarbetare kan anmäla sig till.

Funktionsstödsförvaltningen och hälsa-, vård och omsorgsförvaltningen har tagit fram kompetenshögjande material.

Utbildningsfilmen "Upptäcka våld i nära relation" riktar sig till vård och omsorgspersonal och chefer. Till filmen hör reflektionsfrågor att samtala kring i arbetsgruppen. Funktionsstödsförvaltningen har beslutat att alla verksamheter inom förvaltningen skall vart annat år visa filmen och diskutera utifrån frågorna på ett APT. Utbildningsfilmen lyfter även "Rutinen för åtgärder vid våld i nära relation mot personer som är äldre eller personer med funktionsnedsättning". Rutinen gäller för både funktionsstödsförvaltningen och hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen. Varje år revideras rutinen av representanter från båda förvaltningarna.

Funktionsstödsförvaltningen, hälsa-, vård och omsorgsförvaltningen har tillsammans med arbetsmarknads- och socialförvaltningen har tagit fram rutin "Rutin för hantering av brukare, patient, klient med skyddade personuppgifter". Rutinen togs fram 2018 och är ett styrdokument i

funktionsstödsförvaltningen och hälsa-, vård och omsorgsförvaltningen. Revidering sker årligen. Som ett led i att höja kunskapen för medarbetare inom förvaltningarna arrangerades två föreläsningar av sakkunnig föreläsare, under hösten 2022, om våld i nära relation och att leva med skyddade personuppgifter.

Stöd i det våldsförebyggande arbetet.

Socialförvaltningarna har en gemensam grupp kallad Kontaktpersoner. I gruppen ingår även Minneskliniken inom Region Skåne. Kontaktgruppen är en plattform för kunskapsutbyte och stöd inom gruppen. Deltagarna från funktionsstödsförvaltningen kallas för stöd och kontaktpersoner. Deras uppdrag är att ha kunskap och kompetens om våld i nära relation och kunna ge stöd till chefer i det våldsförebyggande arbetet, samt sprida information och hålla i utbildningar till förvaltningens medarbetare.

Stöd och kontaktpersoner för statistik över tillfällena som stöd och kontaktpersoner ger stöd till chefer. Statistiken sammanställs och redovisas för kontaktgruppens medlemmar och dennes chef samt till arbetsmarknads- och socialförvaltningens utvecklingssekreterare för VINR.

På Komin finns en sida riktad till funktionsstödsförvaltningens medarbetare. Sidan innehåller information om våld i nära relation, rutiner, råd och stöd, den framtagna filmen "upptäcka våld i nära relation", länkar och det framtagna APT materialet som visas inför medarbetarsamtalen.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Förebyggande arbete gentemot brukare.

Funktionsstödsförvaltningen erbjuder brukare våldsförebyggande kurser. En av kurserna heter "VIP" Viktig intressant person och är en jagstärkande kurs där gränssättning mot andra och för en själv samt våld i nära relation är en del av kursen. Kursen Respektfulla relationer är en kurs där samtalen handlar om respekten för sig själv och i samvaro med andra.

Funktionsstödsförvaltningen inledde ett samarbete med RFSU i projektet Joni år 2021. Projektet syftar till att förebygga och motverka hedersrelaterat våld och förtryck (HRV) och övrig inskränkning av sexuella rättigheter som kan drabba personer med intellektuell funktionsnedsättning eller autism. RFSU har tillsammans med målgruppen tagit fram ett film- och handledningsmaterial om HRV i syfte att ge verktyg att arbeta förebyggande och bland annat ska samtalsgrupper genomföras. En del av detta innebär att under våren 2024 kommer brukare erbjudas att gå i kursen i förvaltningens lokaler och inför den marknadsförs kursen i förvaltningens kanaler.

Arbete med intern handlingsplan HR

Funktionsstödsförvaltningen HR-avdelning har tagit fram en handlingsplan över insatser som sker i förvaltningen kring frågor gällande jämställdhet, mångfald och diskrimineringsarbete. En del av detta är att frågan om våld ställs till medarbetare under medarbetarsamtalet. Ett power pointsmaterial är framtaget till chefer för att visas på ett APT inför medarbetarsamtalen. Rutinen infördes hösten 2023.

Marknadsföring och information om kurserna VIP och Respektfulla relationer.

Omtag kring marknadsföringen och information om kurser till brukare kommer ske under 2023-2024. Dels för att öka kunskapen om kurserna bland medarbetare för att de ska kunna ge information om innebörden av kurserna och därmed vara ett stöd till brukare att anmäla sig. Informationsfilm om VIP kursen är framtagen hösten 2023 med tidigare deltagare från kurserna. Nytt informationsmaterial är under framtagande och ska lanseras på Komin under våren 2024.

Workshops och verksamhetsstöd

Två gånger per år hålls en workshop om våld i nära relation till medarbetare och chefer. Workshopen har olika inriktningar exempelvis "vad är våld i nära relation och hur kan stödet se ut till våldsutsatta", "hur uppmärksammas våldsutövare och vilket stöd kan ges".

Verksamhetsstöd ges vid behov i de verksamheter som efterfrågar en fördjupad kunskap utifrån dilemman rörande våld i nära relation och sexuellt hälsa.

Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas

Genom att:

- Agera mot kränkningar
- Nå fler som använder våld
- Flytta på våldsutövaren

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.

Aktiviteter i samverkan

Material som broschyrer om våld i nära relation är framtagna av stöd och kontaktpersoner inom funktionsstödsförvaltningen och hälsa- vård och omsorgsförvaltningen. Broschyerna kan användas vid information till Malmöbor.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Funktionstödsförvaltningens myndighetsenhet ska ta fram en plan för tillvägagångssätt hur frågor om våld ska ställas till brukare/patient/ klient och anhöriga i samband med myndighetsutövning och därefter ska verksamheter med verkställande funktion ta fram plan för när och hur frågor ska ställas. Enligt HSLF-FS 2022:39.

Under 2024 ska myndigheten ta fram en plan för tillvägagångssättet hur frågor om våld ska ställas till brukare/patient/klient och anhöriga i samband med myndighetsutövning och därefter ska verksamheter med verkställande funktion ta fram en plan för när och hur frågor ska ställas. Enligt HSLF-FS 2022:39.

inriktningsmål 3 - Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera

Genom att:

- Uppmärksamma fler barn som lever med våld
- Systematiskt arbeta med att upptäcka våld
- Uppmärksamma flickor och unga kvinnor
- Bedriva tillsyn i olika riskmiljöer

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.

Aktiviteter i samverkan

Funktionsstödsförvaltningen ska samverka med arbetsmarknads- och socialförvaltningen och hälsa-, vård och omsorgsförvaltningen för att vidare utifrån de resultat som framkom i rapporten "Skyddat boende - Hur möter skyddade boende förvaltningens målgrupp?"

Under hösten 2022 samverkade funktionsstödsförvaltningen och hälsa-, vård och omsorgsförvaltningen i projektet att undersöka hur väl skyddade boende kan tillgodoses förvaltningarnas målgrupp vid behov av skydd. Även medarbetare från arbetsmarknads- och socialförvaltningen, regionen och rättsväsenet fick möjlighet att svara på enkäten. Resultatet visar att det är de målgrupper som är mest sårbara och utsatta som inte kan få sina individuella behov tillgodosedda på de skyddade boenden. Förvaltningarna fortsätter samverka och arbeta vidare utifrån resultatet i rapporten.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Funktionsstödsförvaltningen ska stärka arbetsplatsnära arbete med att förebygga och motverka hot och våld på arbetsplatsen.

Plattform för arbetet med personer med utmanande beteende.

Arbetet med att skapa en gemensam plattform för att möta den ökade komplexiteten och det utökade stödbehovet för individer med beteenden som utmanar verksamheten har påbörjats. En processledare har utsetts för att driva och samordna arbetet. I nuläget pågår insamling av underlag för att fånga samtliga relevanta perspektiv för att på bästa sätt möta denna målgrupp och ge stöd till verksamheterna. Under hösten 2023 pågår insamling av underlaget.

Plattformen bygger på tre huvudspår:

- förebyggande vardagsstrukturer (här pågår arbetet varje dag),
- stödjande strukturer (aktiveras innan något händer), och
- efterhjälpande strukturer (här har något hänt).

Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov

Genom att:

- Prioritera barn som upplevt våld
- Utveckla stöd- och skyddsinsatserna
- Stärka det långsiktiga stödet till våldsutsatta
- Ge stöd till utsatta medarbetare

Stadsövergripande aktiviteter

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska genomlys de övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden

Aktiviteter i samverkan

Funktionsstödsförvaltningen samverkar med RFSU

RFSU påbörjade projektet Joni 2021. Projektet syftar till att förebygga och motverka hedersrelaterat våld och förtryck (HRV) och övrig inskränkning av sexuella rättigheter som kan drabba personer med intellektuell funktionsnedsättning eller autism. RFSU har tillsammans med målgruppen tagit fram ett film- och handledningsmaterial om hedersrelaterat våld och förtryck i syfte att ge verktyg att arbeta förebyggande och bland annat ska samtalsgrupper genomföras. Förvaltningen har varit samtalspart under projektiden och sprider möjligheten till personer som erhåller stöd av förvaltningen att gå kursen, vilket bland annat kommer ske under våren 2024.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Funktionsstödsförvaltningen erbjuder kurser till personer som erhåller stöd från förvaltningen.

Kursen Viktig intressant person (VIP) är ett våldsförbyggande program som är jagstärkande, stöd i att sätta gränser både mot andra och för sig själv. I kursen ingår även ett avsnitt om våld i nära relation. Kursen har sedan 2018 erbjudits varje termin.

Kursen Respektfulla relationer är ett våldsförbyggande program där samtal förs om att ha respekt till sig själv och mot andra. Kursen har erbjudits varje termin från och med 2020.

Föreläsning om våld i nära relation har erbjudits Malmöbor i Fänrik rum 5, en mötesplats som hålls gemensamt med föreningar och förvaltningen.

Workshops inom sexuell hälsa har erbjudits på mötesplatsen Garaget under Cafékvällar.

Under Malmö festivalen har funktionsstödsförvaltningen haft tält 2022 och 2023. Här har malmöbon fått ta del av arbete som bedrivs inom förvaltningen. Bland annat har information getts om våld i nära relation och sexuell hälsa.

Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning

Genom att:

- Samla kunskap om omfattningen av våld
- Stödja yrkesverksamma i att utveckla sitt arbete
- Utveckla nya metoder

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället.

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

FYS-doktorand inom funktionsstödsförvaltningen.

Funktionsstödsförvaltningens FYS-doktorand forskar om hur unga vuxna med intellektuell funktionsnedsättning resonerar kring sexuella erfarenheter. Spridning sker under den pågående forskningen, internt i förvaltningen och externt med andra parter. Spridningen sker på Komin, i förvaltningsledningen, till ledningsgrupper och arbetsplatser där intresse och utrymme finns.

Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer

Genom att:

- Samverkan ska ske inom planens samtliga mål
- Utveckla samverkan kring enskilda barn och vuxna
- Stödja den idéburna sektorn

Stadsövergripande aktiviteter

Aktiviteter i samverkan

Funktionsstödsförvaltningen samverkar med arbetsmarknads-, och socialförvaltningen och hälsa-, vård och omsorgsförvaltningen i att utveckla stöd till våldsutsatta med speciella behov.

Samverkan mellan socialförvaltningarna genom att dela kunskap om förvaltningarnas verksamheter, verktyg och metoder vilket ökar medarbetarnas kompetensen och därmed kan ge ett bättre stöd vid mötet med malmöbon.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Övrig information

Handlingsplan Fri från våld - en gemensam angelägenhet 2022-2026

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

Inledning

Fri från våld - en gemensam angelägenhet

Våld i alla dess former är ett allvarligt samhällsproblem. Planen Fri från våld - en gemensam angelägenhet beskriver hur våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld, sex mot ersättning och människohandel kan förebyggas och motverkas i Malmö. Planen avser arbetet mot våld och förtryck riktat mot både barn och vuxna då det finns ett starkt samband dem emellan.

Arbetet mot våld och förtryck är hela stadens angelägenhet och insatser för att förhindra och förebygga våld behöver finnas på samhälls-, närområdes- och individnivå.

Planen gäller för tidsperioden 2022–2026 och omfattar alla Malmö stads nämnder och styrelser.

Syfte och ansvarsfördelning

Fri från våld – en gemensam angelägenhet fastställdes av kommunfullmäktige i mars 2022. Arbetsmarknads- och socialnämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att samordna genomförandet och uppföljningen av planen. Alla nämnder och styrelser har ansvar för att genomföra insatser utifrån sitt uppdrag, på egen hand och tillsammans med andra.

För att nå planens mål och underlätta uppföljningen ska förvaltningar och bolag upprätta handlingsplaner för den egna verksamheten. Barnrättsperspektivet ska uppmärksammas särskilt i de åtgärder som formuleras.

Planen ska följas upp vartannat år genom dialog mellan förvaltningarna och bolagen. Dialogmöten initieras av arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ansvarar för att sammanställa utvecklingen och rapporterar till arbetsmarknads- och socialnämnden och till kommunstyrelsen.

Handlingsplanens inriktning och fokusområden

Planens mål

Kommunfullmäktiges vision för arbetet är att *i Malmö blir ingen utsatt för våld och alla får själva bestämma över sitt liv och sin kropp*.

Genom planen Fri från våld – en gemensam angelägenhet vill staden trygga barn och ungas uppväxtvillkor, förebygga och förhindra våld och förtryck samt säkra att utsatta får det stöd och skydd som de har rätt till.

Planen har sex inriktningsmål. Under respektive mål beskrivs ett antal områden där Malmö stad behöver förstärka och intensivifiera arbetet för att uppnå målen. Planens inriktningsmål är gällande för arbetet med både barn och vuxna.

Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete

Genom att:

- Stärka barns rättigheter
- Utmana normer
- Utveckla det våldsförebyggande arbetet
- Stärka det tidiga stödet
- Skapa en trygg och inkluderande arbetsmiljö

Stadsövergripande aktiviteter

Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen

Aktiviteter i samverkan

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen ska samverka med funktionsstödsförvaltningen och arbetsmarknads- och socialförvaltningen för att årligen erbjuda basutbildning om våld i nära relation

Utbildningen hålls av kompetenscentrum vid ASF med deltagare från alla tre socialförvaltningarna. Basutbildningen är en utbildningsinsats under tre halvdagar där deltagarna får en grundläggande kunskap i ämnet våld i nära relationer. I utbildningen talas det om våld, våldets konsekvenser, den utsattes resa, bemötande med mera.

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen ska ta fram kompetenshöjande material och erbjuda utbildningar om våld i nära relation

Exempel på aktiviteter som gjorts hitintills:

Funktionsstödsförvaltningen och hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen har tagit fram en film om våld i nära relation. Det har även tagits fram reflektionsfrågor till filmen som kan användas i verksamheterna.

Socialförvaltningarna har under hösten 2022 tillsammans anordnat en föreläsning om våld i nära relation och skyddad identitet. Föreläsningen vände sig till bland annat biståndshandläggare, socialsekreterare, chefer, utvecklings- och stödfunktioner, stabsfunktioner, systemförvaltare och HR-konsulter inom HVOF, FSF och ASF och handlade om hur det är att leva med skyddade personuppgifter på grund av våld i nära relation eller hedersförtryck. Deltagarna fick kunskap om hur de ska göra när de möter personer som lever med skyddade personuppgifter, vad det innebär i vardagen för den som har sådana

uppgifter, hur det påverkar deras arbete samt hur vi gör för att inte av misstag röja skyddade uppgifter.

Stöd-och kontaktgruppen i Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen upphandlade 2021 en extern digital utbildning/workshop från Amphi som skräddarsyddes utifrån förvaltningens målgruppers behov med fokus på äldre. Utbildningen gav vid sex tillfällen. Utbildningen erbjöds till alla chefer inom förvaltningen.

Förvaltningarna fortsätter samverka för att erbjuda kompetenshöjande material och utbildningsinsatser.

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen ska ta fram en vägledning med information om barn som anhöriga riktad till legitimerad personal

Exempel på aktiviteter som gjorts hitintills:

Funktionsstödsförvaltningen och hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen har tagit fram en vägledning inom HSL med information om barn som anhöriga. Förvaltningarnas skyldighet att ge barn information, råd och stöd har integrerats som en del i introduktionen för sjuksköterskor. Utvecklingsarbete pågår för att integrera en liknande introduktion som riktar sig till legitimerade medarbetare. Vidare bedrivs även utvecklingsarbete avseende dokumentation och olika juridiska aspekter kopplat till detta. Barnperspektivet har också lagts in i "vägledning för att skriva utredning i verksamhetssystemet Lifecare handläggare inom HVOF och FSF.

De två förvaltningarna har även sett över rutiner för medarbetare och brukare.

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen ska samverka med funktionsstödsförvaltningen och arbetsmarknads- och socialförvaltningen för att stärka barnets rättigheter

Förvaltningarna i staden ska arbeta för att stärka barnets rättigheter. För detta ändamål har det skapats en arbetsgrupp med deltagare från de tre socialförvaltningarna. Förvaltningarna samverkar och bedriver gemensamt ett långsiktigt utvecklingsarbete med fokus på barn som anhöriga.

Exempel på aktiviteter som gjorts hitintills:

Barnkonventionen blev lag 2019 och alla förvaltningar i Malmö stad ska vara en del av att stärka barnrätten. Det är legitimerad personals skyldighet att ge information, råd och stöd till de barn som betraktas som nära anhörig enligt Hälso- och sjukvårdslagen samt Patientsäkerhetslagen. Förvaltningen har tagit fram en vägledning för legitimerad personal med fokus på barn som anhöriga. Genom arbetet har det framkommit behov av förtydliganden och stöd kopplat till ansvar, orosanmälningar, dokumentation och juridik. Ett stödmaterial till HSL-personal inom funktionsstödsförvaltningen och hälsa-, vård och omsorgsförvaltningen är framtaget och ska förankras och implementeras i förvaltningarna. I stöddokumentet finns en bilaga om hur samtal med barn kan gå till samt vad man ska tänka på i mötet med barn. Tidigare har det tagits fram en rutin för hur orosanmälan ska göras. Rutinen förankrades i särskilt boende, ordinärt boende och myndighetsavdelningen under våren 2023. Fortsatt arbete med förankring i avdelning hälsa och förebyggande under året.

Socialförvaltningarna har skapat en arbetsgrupp för att stärka barnets rättigheter. I början av 2023 genomfördes två workshops för att vidare identifiera hur behovet avseende barn som anhöriga ser ut i de olika förvaltningarna. Arbetet utifrån workshoparnas resultat fortsätter framöver.

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen ska ha funktioner som ger råd och stöd i det våldsförebyggande arbetet

För detta ändamål har socialförvaltningarna en gemensam arbetsgrupp för stöd och kontaktpersoner. I arbetsgruppen ingår också representanter från Minneskliniken och Region Skåne. Arbetsgruppens syfte är att verka som stöd till chefer i det våldsförebyggande arbetet, samt att vara en plattform för

kunskapsutbyte och stöd inom gruppen.

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen ska i samverkan med funktionsstödförvaltningen tillhandahålla rutin för hantering av brukare, patienter, klienter med skyddade personuppgifter

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen har tillsammans med Funktionsstödförvaltningen tagit fram en rutin för hantering av brukare, patienter, klienter med skyddade personuppgifter.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen ska utveckla arbetet med normer, maktstrukturer och värderingar. Verksamheterna ska ha särskilt fokus på att utmana begränsande maskulinitets- och femininitetsnormer

De bakomliggande orsakerna och riskfaktorerna för våld på såväl samhälls-, grupp- och individnivå behöver beaktas och motverkas genom proaktivt arbetet. För det är arbetet med att främja jämlika och jämställda villkor, motverka hinder och normer som begränsar allas lika värde och värdighet samt skydda individen eller grupper av individer mot diskriminering grundläggande.

Jämlikhet

Utifrån vetskapen om ojämlika villkor gällande hälsa och sambandet med socioekonomiska faktorer har en jämlikhetsanalys utförts av hälsa-, vård- och omsorgsnämnden. Analysen bygger på data från Statistiska centralbyrån samt hälsa-, vård- och omsorgsnämndens avdelning för myndighet. Utifrån dessa uppgifter har tillgången till nämndens biståndsbedömda insatser analyserats i förhållande till olika socioekonomiska variabler. De variabler som är med i analysen är kön, ålder, hushållsställning, inkomst, utbildningsnivå och födelseregion. Analysen innehåller tre delar, förekomst av insats, antal insatser samt antal insatser vid första insats. Analysen visar att socioekonomiska faktorer på olika sätt har betydelse för sannolikheten att överhuvudtaget ha insatser men även hur många insatser som beviljats.

Under 2023 arbetar förvaltningen vidare utifrån jämlikhetsanalysens resultat. Framöver undersöks varför resultatet av analysen ser ut som det gör. Målsättningen är att genomföra intervjuer med malmöbor utifrån följande premisser:

- Malmöbor födda utanför Norden som inte har några insatser.
- Malmöbor födda utanför Norden som har insatser (må få till antalet).
- Malmöbor som har insatser men en disponibel inkomst under 20.000kr/mån.

Arbetet syftar inte primärt till att undersöka kopplingar till arbetet med planen Fri från våld, men utifrån det fortsatta arbetet kan möjligen bifynd med relevans för handlingsplanen göras. Eventuella bifynd följs upp i denna plan.

Jämlikhetsanalysens resultat korrelerar med förvaltningens utmaningar generellt. Exempelvis går att se att socioekonomiska faktorer har betydelse för vilka malmöbor som använder förvaltningens Fixartjänster, samt vilka malmöbor som löper en högre risk för att drabbas av psykisk ohälsa och diabetes. Vetskapen om vilka malmöbor förvaltningen generellt sett har svårt att nå ut till samt vilka malmöbor som statistiskt sett löper högre risk att drabbas av sämre skattad hälsa är underlag som är av relevans för det fortsatta arbetet med handlingsplanen.

Normer, makt och värderingar

Avdelningen för hälsa och förebyggande har våren 2023 haft föreläsningar och workshops om mänskliga rättigheter, normer och minoritetsstress med samtliga chefer och nyckelfunktioner. Arbetet fortsätter genom föreläsningar och workshops tillsammans med alla medarbetare i avdelningen.

Som en del i arbetet med normer, maktstrukturer och värderingar har alla förvaltningens 10 öppna mötesplatser för seniorer, samt ett vårdboende hbtqi-certifierats genom RFSL. Målsättning och planering

framåt är att certifiera hela avdelningen för hälsa och förebyggande under 2023-2024.

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen ska ta fram råd och stödmaterial om våldsförebyggande arbete till chefer och medarbetare

Exempel på aktiviteter som gjorts hitintills:

På Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen finns en arbetsgrupp med stöd och kontaktpersoner. I gruppen ingår representanter från följande avdelningar: särskilt boende, ordinärt boende, hälsa och förebyggande och myndigheten. Arbetsgruppen är kontaktpersoner för sina respektive avdelningar och stöttar chefer och medarbetare i frågor kopplat till våld. Arbetsgruppen tar också fram information, råd, stöd och dialogmaterial.

På Komin finns en sida med information, rutiner, råd, stöd och dialogmaterial. Sidan heter: Våld i nära relation i hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen.

Rutiner:

-Rutin för medarbetare för åtgärd vid våld i nära relation. Rutinen finns uppsatt på väggarna i verksamheter i hela förvaltningen.

-Rutin för skyddad identitet för medarbetare. Rutinen har tagits fram och uppdaterats.

Förslag för arbetet framåt:

För att nå ut till malmöborna ska förvaltningen identifiera vilka grupper som behöver prioriteras, vilka platser i staden förvaltningen kan nå ut igenom, se över webbsidor samt skapa ett årshjul för kampanjer riktade till olika målgrupper.

Förvaltningen ska också fortsatt arbeta med utveckling av råd och stöd kopplat till hedersrelaterat våld.

Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas

Genom att:

- Agera mot kränkningar
- Nå fler som använder våld
- Flytta på våldsutövaren

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.

Aktiviteter i samverkan

Myndighetsavdelningen ska lämna ut informationsbroschyr och ställa frågor kopplat till våld när malmöbor beviljas biståndsinsats

Biståndshandläggare vid Myndighetsavdelningen delar ut informationsbroschyr om våld och ställer frågor kopplat till våld när malmöbor beviljas biståndsinsats. Alla tre socialförvaltningar använder samma informationsbroschyr. Broschyren heter: "Är du hotad eller rädd för någon du känner?" I broschyren finns information om våld riktat till den som blir utsatt eller ser någon annan bli utsatt samt till den som utsätter. Det finns också information om vart en kan vända sig för stöd och hjälp. Broschyren är översatt till följande språk: Svenska, finska, engelska, somaliska, serbiska, bosniska, kroatiska, polska, spanska, arabiska, persiska.

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen ska föra statistik över inkomna ärenden till stöd och kontaktpersoner

Förvaltningen för statistik över inkomna ärenden till stöd och kontaktpersoner. Statistiken sammanställs av Funktionsstödsförvaltningen.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen ska ta fram rutiner för hur medarbetare ska ställa frågor vid tecken på utsatthet för våld eller våldsutövande

Exempel på aktiviteter som gjorts hitintills:

Det har tagits fram rutiner för åtgärd vid våld i nära relation.

Myndighetsavdelningen har tagit fram en strategi och handlingsplan för hur avdelningen ska arbeta med våld i nära relation. Handlingsplanen beskriver hur medarbetare och chefer skall implementera ett hållbart arbetssätt för att hantera, motverka och förebygga våld i nära relation. Handlingsplanen riktar sig mot myndighetens målgrupper äldre, vuxna med fysisk funktionsnedsättning och/eller somatisk sjukdom. Planen efterlever gällande direktiv i nationella och kommunala styrdokument.

Myndighetsavdelningen är del i forskningsprojektet REAGERA (Responding to Elder Abuse in Geriatric care). Handläggarna testar ett antal frågor framtagna för att upptäcka våldutsatthet hos äldre personer med mild till måttlig demenssjukdom. Frågorna riktar sig till både den enskilde och anhöriga. När forskningen avslutas ska förvaltningen fortsätta arbetet med att implementera och bygga vidare på frågorna.

Förvaltningen ska också undersöka i vilka situationer/vid vilka aktiviteter rutinmässiga frågor om våldutsatthet eller våldsutövande ska ställas.

inriktningsmål 3 - Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera

Genom att:

- Uppmärksamma fler barn som lever med våld
- Systematiskt arbeta med att upptäcka våld
- Uppmärksamma flickor och unga kvinnor
- Bedriva tillsyn i olika riskmiljöer

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.

Aktiviteter i samverkan

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen ska samverka med arbetsmarknads- och socialförvaltningen och funktionsstödsförvaltningen för att arbeta vidare utifrån de resultat som framkom i rapporten "Skyddat boende Hur möter skyddade boende förvaltningarnas målgrupp?"

Under 2022 tog socialförvaltningarna tillsammans fram en rapport med målet att utforska och uppmärksamma hur de skyddade boendena motsvarar förvaltningarnas målgruppers behov av stöd samt behovet av stöd för medföljande barn. Resultaten visar att det är de målgrupper som är mest sårbara och utsatta som inte kan få sina individuella behov tillgodosedda på de skyddade boendena. Förvaltningarna fortsätter samverka och arbeta vidare utifrån resultatet från rapporten.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen ska stärka det arbetsplatsnära arbetet med att förebygga och motverka hot och våld på arbetsplatsen

Det förebyggande arbetet ska planeras och utföras så att risk för våld och hot så långt som möjligt förebyggs. Genom att tydligare integrera arbetet med hot och våld i det systematiska arbetsmiljöarbetet skapas förutsättningar för att på regelbunden basis informera, utbilda och vidareutbilda.

Säkerhets- och beredskapssamordnare har tillsammans med HR på förvaltningen påbörjat arbetet med att stärka det arbetsplatsnära arbetet med att förebygga och motverka hot och våld på arbetsplatsen.

Exempel på föreslagna aktiviteter:

- Värna och samordna utvecklingen kring TERMA (Terapeutiskt Möte Med Aggression).
- Erbjuda utbildningstillfälle för chefer kring hantering av hot och våldssituationer.
- Skapa verktygslåda till chefer kring handlingsplaner vid hot och våld.
- Skriverstugor riktade till sektionschefer för lokala hot- och våldsrutiner och handlingsplaner. Förslag; löpande (månadsvis) under ett år med start hösten 2023.
- Skapa scenarion som underlag för dialog på APT.

Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov

Genom att:

- Prioritera barn som upplevt våld
- Utveckla stöd- och skyddsinsatserna
- Stärka det långsiktiga stödet till våldsutsatta
- Ge stöd till utsatta medarbetare

Stadsövergripande aktiviteter

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.

Den stadsövergripande HR- avdelningen ska genomlys de övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen ska erbjuda föreläsningar om våld i nära relation riktade till malmöbor

Exempel på aktiviteter som gjorts hitintills:

Under 2022 hade en av Malmö stads öppna mötesplatser för seniorer föreläsningar om våld i nära relation. Föreläsningarna riktade sig till malmöbor. Fortsatt arbete med att erbjuda föreläsningar.

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen ska ta fram pedagogiskt material för samtal med malmöbor om våld i nära relation

Förvaltningen ska ta fram pedagogiskt material för samtal med malmöbor om våld i nära relation. Materialet ska kunnat användas i förvaltningens olika avdelningar.

Exempel på aktivitet som genomförts:

-Arrangerat en föreläsning om våld i nära relation på en av stadens öppna mötesplatser för seniorer.

Exempel på aktiviteter som planeras framåt:

-Informationsfilmer med följande ämne: heder, äldre, tidiga tecken, hur bemöta, vad händer vid polisanmälan? Och efter? Polis eller åklagare som medverkar.

Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning

Genom att:

- Samla kunskap om omfattningen av våld
- Stödja yrkesverksamma i att utveckla sitt arbete
- Utveckla nya metoder

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället.

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer

Genom att:

- Samverkan ska ske inom planens samtliga mål
- Utveckla samverkan kring enskilda barn och vuxna
- Stödja den idéburna sektorn

Stadsövergripande aktiviteter

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen ska delta i Länsstyrelsen Skånes kvinnofridsnätverk

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen ska delta i Länsstyrelsen Skånes våldsförebyggande nätverk

Övrig information

Handlingsplan Fri från våld - en gemensam angelägenhet 2022-2026

Förskolenämnden

Innehållsförteckning

Inledning	4
Fri från våld - en gemensam angelägenhet.....	4
Syfte och ansvarsfördelning	4
Handlingsplanens inriktning och fokusområden.....	4
Förskolans uppdrag	4
Planens mål	6
Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete	6
Stadsövergripande aktiviteter.....	6
Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen	6
Verksamhetsspecifika aktiviteter	6
Aktivitet: Förvaltningen ska utveckla arbetet med det förebyggande och främjande arbetet kring normer och värden.	6
Aktivitet: Förvaltningen ska undersöka verksamheternas behov i relation till läroplansområdena Förskolans värdegrund och uppdrag samt Normer och värden.....	6
Aktivitet: Förvaltningen bedriver ett utvecklingsarbete kring barnrätt.	6
Aktivitet: Arbetet kring barnrätt ska samordnas inom ramen för förvaltningens övergripande utvecklingsarbete inom normer och värden.....	6
Aktivitet: Förvaltningen ser ett behov av kompetenshöjande insatser kring förskolans uppdrag och barnrätt.	7
Aktivitet: Ett stödmaterial för prövning av barnets bästa ska tas fram.	7
Aktivitet: Förvaltningen kommer fortsatt att förstärka det förebyggande och systematiska arbetsmiljöarbetet genom att fånga upp och åtgärda arbetsmiljöbrister.	7
Aktivitet: Förvaltningen utvecklar arbetet med aktiva åtgärder utifrån diskrimineringslagen.	7
Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas	7
Stadsövergripande aktiviteter.....	7
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.	7
Verksamhetsspecifika aktiviteter	7
Aktivitet: Förvaltningen bedriver ett målinriktat arbete för att förebygga risker för diskriminering och kränkande behandling, främja likabehandling, och vid misstanke om att ett barn blivit utsatt för en kränkning, skyndsamt utreda och vidta skäliga åtgärder för att förhindra att det sker igen.....	7
inriktningsmål 3 - Verksamheten i staden ska upptäcka våld och kunna agera.....	7
Stadsövergripande aktiviteter.....	8
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.	8
Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.	8

Aktiviteter i samverkan	8
Aktivitet: Förvaltningens medarbetare ska kunna uppmärksamma och känna sig trygga i att agera när någon utsätts för våld.	8
Verksamhetsspecifika aktiviteter	8
Aktivitet: Förvaltningens medarbetare ska kunna uppmärksamma och känna sig trygga i att agera när någon utsätts för våld.	8
Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov	8
Stadsövergripande aktiviteter	9
Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.	9
Den stadsövergripande HR- avdelningen ska genomlys de övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden.	9
Verksamhetsspecifika aktiviteter	9
Aktivitet: Alla barn i förskolan ska ges det stöd och den stimulans de behöver för lärande och utveckling.	9
Aktivitet: Förvaltningen samordnar sina stödfunktioner för att kunna ge ett adekvat stöd till chefer och medarbetare i samråd med Malmö stad. Samarbete sker även med företagshälsovården vid behov.	9
Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning	9
Stadsövergripande aktiviteter	9
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället.	9
Verksamhetsspecifika aktiviteter	9
Aktivitet: Förvaltningen ska utveckla arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck.	9
Aktivitet: Förvaltningen erbjuder stöd och insatser som syftar till att stärka skyddet kring barnet.	9
Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer	10
Stadsövergripande aktiviteter	10
Aktiviteter i samverkan	10
Aktivitet: Förvaltningen samverkar med stadens olika verksamheter och myndigheter för barns rätt till trygga och goda uppväxtvillkor.	10
Verksamhetsspecifika aktiviteter	10
Aktivitet: Förvaltningen samverkar med stadens olika verksamheter och myndigheter för barns rätt till trygga och goda uppväxtvillkor.	10
Övrig information.....	11

Inledning

Fri från våld - en gemensam angelägenhet

Våld i alla dess former är ett allvarligt samhällsproblem. Planen Fri från våld - en gemensam angelägenhet beskriver hur våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld, sex mot ersättning och människohandel kan förebyggas och motverkas i Malmö. Planen avser arbetet mot våld och förtryck riktat mot både barn och vuxna då det finns ett starkt samband dem emellan.

Arbetet mot våld och förtryck är hela stadens angelägenhet och insatser för att förhindra och förebygga våld behöver finnas på samhälls-, närområdes- och individnivå.

Planen gäller för tidsperioden 2022–2026 och omfattar alla Malmö stads nämnder och styrelser.

Syfte och ansvarsfördelning

Fri från våld – en gemensam angelägenhet fastställdes av kommunfullmäktige i mars 2022. Arbetsmarknads- och socialnämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att samordna genomförandet och uppföljningen av planen. Alla nämnder och styrelser har ansvar för att genomföra insatser utifrån sitt uppdrag, på egen hand och tillsammans med andra.

För att nå planens mål och underlätta uppföljningen ska förvaltningar och bolag upprätta handlingsplaner för den egna verksamheten. Barnrättsperspektivet ska uppmärksammas särskilt i de åtgärder som formuleras.

Planen ska följas upp vartannat år genom dialog mellan förvaltningarna och bolagen. Dialogmöten initieras av arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ansvarar för att sammanställa utvecklingen och rapporterar till arbetsmarknads- och socialnämnden och till kommunstyrelsen.

Handlingsplanens inriktning och fokusområden

Förskolans uppdrag

Enligt förskolans läroplan ska all verksamhet i förskolan vila på demokratins grund och främja alla barns utveckling och lärande samt livslånga lust att lära. Utbildning i förskolan ska även förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Den ska vara öppen för skilda uppfattningar och spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter. Likaså ska var och en som verkar inom förskolan främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. I förskolan ska inget barn utsättas för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, varken hos barnet eller någon som barnet har anknytning till. Barnet ska inte heller utsättas för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att de ska få kännedom om sina rättigheter ska vara utgångspunkterna för utbildningen.

Enligt skollagen ska också huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Likaså har huvudmannen skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling samt se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Därmed ligger handlingsplanens syfte, det vill säga att trygga barn och ungas uppväxtvillkor, förebygga

och förhindra våld samt säkra att de som utsätts för kränkningar och våld får stöd och skydd utifrån behov, i förskolans grunduppdrag. Av den anledningen pågår kontinuerligt en rad olika insatser och samverkansprocesser som berör inriktningsmålen för *handlingsplan Fri från våld*, i förskoleförvaltningen. De aktiviteter som formulerats nedan syftar därför, i hög utsträckning, till att ge struktur och riktning åt arbete som redan är igång.

Planens mål

Kommunfullmäktiges vision för arbetet är att *i Malmö blir ingen utsatt för våld och alla får själva bestämma över sitt liv och sin kropp*.

Genom planen Fri från våld – en gemensam angelägenhet vill staden trygga barn och ungas uppväxtvillkor, förebygga och förhindra våld och förtryck samt säkra att utsatta får det stöd och skydd som de har rätt till.

Planen har sex inriktningsmål. Under respektive mål beskrivs ett antal områden där Malmö stad behöver förstärka och intensifiera arbetet för att uppnå målen. Planens inriktningsmål är gällande för arbetet med både barn och vuxna.

Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete

Genom att:

- Stärka barns rättigheter
- Utmana normer
- Utveckla det våldsförebyggande arbetet
- Stärka det tidiga stödet
- Skapa en trygg och inkluderande arbetsmiljö

Stadsövergripande aktiviteter

Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Aktivitet: Förvaltningen ska utveckla arbetet med det förbyggande och främjande arbetet kring normer och värden.

Stödet för verksamheternas arbete med plan mot diskriminering och kränkande behandling ska vidareutvecklas.

Aktivitet: Förvaltningen ska undersöka verksamheternas behov i relation till läroplansområdena Förskolans värdegrund och uppdrag samt Normer och värden.

En kartläggning av förskolornas behov och förutsättningar för måluppfyllelse inom värdegrundsarbetet, med utgångspunkt i det systematiska kvalitetsarbetet, ska inledas.

Aktivitet: Förvaltningen bedriver ett utvecklingsarbete kring barnrätt.

Verksamheterna erbjuder stöd i arbetet kring prövning av barnets bästa. Exempelvis finns material, riktat till ledare och medarbetare, tillgängligt via Komin.

Aktivitet: Arbetet kring barnrätt ska samordnas inom ramen för förvaltningens övergripande utvecklingsarbete inom normer och värden.

För att utvecklingsarbetet kring barnrätt ska få ytterligare genomslag framgår ett behov av ökad samordning av insatser och utvecklingsarbete på området från förvaltningsledningen. Det barnrättsliga arbetet bör knytas till förvaltningens övergripande utvecklingsarbete inom normer och värden.

Aktivitet: Förvaltningen ser ett behov av kompetenshöjande insatser kring förskolans uppdrag och barnrätt.

För att det barnrättsliga arbetet i större utsträckning ska införlivas i nämndens ordinarie processer finns ett behov av återkommande kompetenshöjande insatser i förskolans uppdrag och barnrätt, såväl för medarbetare och ledning på stödfunktionsavdelningarna som för nämnden.

Aktivitet: Ett stödmaterial för prövning av barnets bästa ska tas fram.

Förvaltningen ser ett behov av att, under handlingsplansperioden, ta fram ett stödmaterial för prövning av barnets bästa där det tydliggörs vilken typ av prövning som krävs vid olika beslut på övergripande nivå.

Aktivitet: Förvaltningen kommer fortsatt att förstärka det förebyggande och systematiska arbetsmiljöarbetet genom att fånga upp och åtgärda arbetsmiljöbrister.

Trygghetsskapande åtgärder inkluderas i samtliga undersökningar som görs under året, till exempel den fysiska skyddsronden.

Aktivitet: Förvaltningen utvecklar arbetet med aktiva åtgärder utifrån diskrimineringslagen.

I arbetet med aktiva åtgärder utifrån diskrimineringslagen kommer ett särskilt fokus att ligga på område arbetsförhållande.

Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas

Genom att:

- Agera mot kränkningar
- Nå fler som använder våld
- Flytta på våldsutövaren

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Aktivitet: Förvaltningen bedriver ett målinriktat arbete för att förebygga risker för diskriminering och kränkande behandling, främja likabehandling, och vid misstanke om att ett barn blivit utsatt för en kränkning, skyndsamt utreda och vidta skäligen åtgärder för att förhindra att det sker igen.

Varje verksamhet tar årligen, inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet, fram en plan mot diskriminering och kränkande behandling som även följs upp. Vidare sammanställer huvudmannen årligen samtliga ärenden kring diskriminering och kränkande behandling, som ett stöd i det systematiska kvalitetsarbetet.

inriktningsmål 3 - Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera

Genom att:

- Uppmärksamma fler barn som lever med våld
- Systematiskt arbeta med att upptäcka våld
- Uppmärksamma flickor och unga kvinnor
- Bedriva tillsyn i olika riskmiljöer

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.

Aktiviteter i samverkan

Aktivitet: Förvaltningens medarbetare ska kunna uppmärksamma och känna sig trygga i att agera när någon utsätts för våld.

Förvaltningen uppdaterar löpande information om anmälan till socialtjänsten på Komin, specifikt riktad till medarbetare i pedagogisk verksamhet.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Aktivitet: Förvaltningens medarbetare ska kunna uppmärksamma och känna sig trygga i att agera när någon utsätts för våld.

Det förskolespecifika informationsmaterialet om könsstämpning, riktat till ledare och medarbetare, ska uppdateras och ånyo tillgängliggörs via intranätet Komin.

Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov

Genom att:

- Prioritera barn som upplevt våld
- Utveckla stöd- och skyddsinsatserna
- Stärka det långsiktiga stödet till våldsutsatta
- Ge stöd till utsatta medarbetare

Stadsövergripande aktiviteter

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska genomlys de övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Aktivitet: Alla barn i förskolan ska ges det stöd och den stimulans de behöver för lärande och utveckling.

Inom förvaltningens tidigare gemensamma utvecklingsområde *Alla barns rätt till stöd* har ett behov av ytterligare kraftsamling identifierats och området kommer, under perioden, att följas upp.

Aktivitet: Förvaltningen samordnar sina stödfunktioner för att kunna ge ett adekvat stöd till chefer och medarbetare i samråd med Malmö stad. Samarbete sker även med företagshälsovården vid behov.

Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning

Genom att:

- Samla kunskap om omfattningen av våld
- Stödja yrkesverksamma i att utveckla sitt arbete
- Utveckla nya metoder

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Aktivitet: Förvaltningen ska utveckla arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Enligt kompetensförsörjningsplan kring hedersrelaterat våld och förtryck erbjuds ledare och medarbetare i verksamheterna kontinuerligt flera utbildningsmaterial, vilka finns digitalt tillgängliga via intranätet Komin.

Aktivitet: Förvaltningen erbjuder stöd och insatser som syftar till att stärka skyddet kring barnet.

Inom ramen för CTC erbjuds ledare och medarbetare i förskoleförvaltningen utbildning kring den sociala utvecklingsstrategin.

Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer

Genom att:

- Samverkan ska ske inom planens samtliga mål
- Utveckla samverkan kring enskilda barn och vuxna
- Stödja den idéburna sektorn

Stadsövergripande aktiviteter

Aktiviteter i samverkan

Aktivitet: Förvaltningen samverkar med stadens olika verksamheter och myndigheter för barns rätt till trygga och goda uppväxtvillkor.

En ny modell, som genom gemensam styrning, struktur och samordning identifierar behov och erbjuder stöd, kallad *Trygga Barnet* testas på Rosengård. I samarbetet ingår förskola, skola, socialtjänst samt hälso- och sjukvård.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Aktivitet: Förvaltningen samverkar med stadens olika verksamheter och myndigheter för barns rätt till trygga och goda uppväxtvillkor.

Förskoleförvaltningen deltar i utvecklingen av en förskoleversion av inkluderande beteendestöd i skolan (IBIS).

Övrig information

Handlingsplan Fri från våld - en gemensam angelägenhet 2022-2026

Grundskolenämnden

Inledning

Fri från våld - en gemensam angelägenhet

Våld i alla dess former är ett allvarligt samhällsproblem. Planen Fri från våld - en gemensam angelägenhet beskriver hur våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld, sex mot ersättning och människohandel kan förebyggas och motverkas i Malmö. Planen avser arbetet mot våld och förtryck riktat mot både barn och vuxna då det finns ett starkt samband dem emellan.

Arbetet mot våld och förtryck är hela stadens angelägenhet och insatser för att förhindra och förebygga våld behöver finnas på samhälls-, närområdes- och individnivå.

Planen gäller för tidsperioden 2022–2026 och omfattar alla Malmö stads nämnder och styrelser.

Syfte och ansvarsfördelning

Fri från våld – en gemensam angelägenhet fastställdes av kommunfullmäktige i mars 2022. Arbetsmarknads- och socialnämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att samordna genomförandet och uppföljningen av planen. Alla nämnder och styrelser har ansvar för att genomföra insatser utifrån sitt uppdrag, på egen hand och tillsammans med andra.

För att nå planens mål och underlätta uppföljningen ska förvaltningar och bolag upprätta handlingsplaner för den egna verksamheten. Barnrättsperspektivet ska uppmärksammas särskilt i de åtgärder som formuleras.

Planen ska följas upp vartannat år genom dialog mellan förvaltningarna och bolagen. Dialogmöten initieras av arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ansvarar för att sammanställa utvecklingen och rapporterar till arbetsmarknads- och socialnämnden och till kommunstyrelsen.

Handlingsplanens inriktning och fokusområden

Den övergripande målsättningen med grundskoleförvaltningens handlingsplan är att medverka till att trygga barn och ungas uppväxtvillkor samt att förebygga och förhindra våld. Grundskoleförvaltningen bedriver sedan tidigare ett aktivt arbete med dessa frågor, bland annat genom skolornas lagstadgade värdegrundarbete, elevhälsans främjande och förebyggande arbete och det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Grundskoleförvaltningens avdelning Samordning och stöd har tillsammans med Utvecklingsavdelningen haft ett gemensamt uppdrag att ta fram en handlingsplan för perioden 2022-2026. Handlingsplanen har ett särskilt fokus på kompetensutveckling, utifrån ett identifierat behov av ökad kunskap och medvetenhet kring olika former av våld.

Grundskoleförvaltningen har valt att fokusera på följande utvecklingsmål då de relaterar bäst till verksamhetens uppdrag:

- Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete
- Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning

Planens mål

Kommunfullmäktiges vision för arbetet är att *i Malmö blir ingen utsatt för våld och alla får själva bestämma över sitt liv och sin kropp*.

Genom planen Fri från våld – en gemensam angelägenhet vill staden trygga barn och ungas uppväxtvillkor, förebygga och förhindra våld och förtryck samt säkra att utsatta får det stöd och skydd som de har rätt till.

Planen har sex inriktningsmål. Under respektive mål beskrivs ett antal områden där Malmö stad behöver förstärka och intensifiera arbetet för att uppnå målen. Planens inriktningsmål är gällande för arbetet med både barn och vuxna.

Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete

Genom att:

- Stärka barns rättigheter
- Utmana normer
- Utveckla det våldsförebyggande arbetet
- Stärka det tidiga stödet
- Skapa en trygg och inkluderande arbetsmiljö

Stadsövergripande aktiviteter

Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen

Aktiviteter i samverkan

Stärka det främjande och förebyggande arbetet kring våld i ungas parrelationer i samverkan med gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen och arbetsmarknads- och socialförvaltningen

Grundskoleförvaltningen ska i samverkan med gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen och arbetsmarknads- och socialförvaltningen stärka det främjande och förebyggande arbetet kring våld i ungas parrelationer. Syftet är att medvetandegöra och höja kunskapen om våld i ungas parrelationer, samt att stärka samverkan så att utsatta barn och unga får rätt stöd i ett tidigt skede.

Ansvarig: Avdelning Samordning och stöd samt Utvecklingsavdelningen

Tidsplanering: Hela perioden med start VT-23

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Tillgängliggöra kunskap om handlingsplanen och dess fokusområden

Förvaltningen ska tillgängliggöra kunskap om handlingsplanen och dess fokusområden för samtliga medarbetare. Syftet är att sprida information om planerade aktiviteter i förvaltningens handlingsplan, öka kunskap och medvetenhet samt skapa intresse för att bidra till dess implementering.

Ansvarig: Avdelning Samordning och stöd samt Utvecklingsavdelningen

Tidsplanering: Hela perioden med start HT-23

Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas

Genom att:

- Agera mot kränkningar
- Nå fler som använder våld
- Flytta på våldsutövaren

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.

Inriktningsmål 3 - Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera

Genom att:

- Uppmärksamma fler barn som lever med våld
- Systematiskt arbeta med att upptäcka våld
- Uppmärksamma flickor och unga kvinnor
- Bedriva tillsyn i olika riskmiljöer

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.

Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov

Genom att:

- Prioritera barn som upplevt våld
- Utveckla stöd- och skyddsinsatserna
- Stärka det långsiktiga stödet till våldsutsatta
- Ge stöd till utsatta medarbetare

Stadsövergripande aktiviteter

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska genomlys de övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden

Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning

Genom att:

- Samla kunskap om omfattningen av våld
- Stödja yrkesverksamma i att utveckla sitt arbete
- Utveckla nya metoder

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Genomföra en riktad inventering avseende kunskapsnivå och kompetensutvecklingsbehov

Förvaltningen ska genomföra en riktad inventering med utgångspunkt i handlingsplanens fokusområden samt våld i ungas parrelationer, med syftet att ta fram en nulägesbild avseende aktuellt kunskapsläge och kompetensutvecklingsbehov. Inventeringen kommer att utföras av medarbetare i förvaltningen som bedöms ha en nyckelfunktion i det elevnära arbetet.

Ansvarig: Avdelning Samordning och stöd samt Utvecklingsavdelningen

Tidsplanering: Under VT-23

Höja kunskap och medvetenhet kring olika former av våld

Inom skolan möter de anställda ofta elever som har varit eller är utsatta för någon form av våld. Medarbetare ska kunna uppmärksamma när någon utsätts för våld och känna sig trygga i hur de ska agera. Förvaltningen ska arbeta för att höja kunskapen och medvetenheten kring olika former av våld.

Ansvarig: Avdelning Samordning och stöd samt Utvecklingsavdelningen

Tidsplanering: Hela perioden, påbörjas under läsår 2023-2024

Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer

Genom att:

- Samverkan ska ske inom planens samtliga mål
- Utveckla samverkan kring enskilda barn och vuxna

- Stödja den idéburna sektorn

Stadsövergripande aktiviteter

Övrig information

Avdelning Samordning och stöd samt Utvecklingsavdelningen kommer att ha ett gemensamt ansvar för att följa upp aktiviteterna i handlingsplanen.

Handlingsplan Fri från våld - en gemensam angelägenhet 2022-2026

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Innehållsförteckning

Inledning	4
Fri från våld - en gemensam angelägenhet.....	4
Syfte och ansvarsfördelning	4
Handlingsplanens inriktning och fokusområden.....	4
Planens mål	5
Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete	5
Stadsövergripande aktiviteter	5
Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen	5
Aktiviteter i samverkan	5
Ett förbättrat främjande och förebyggande arbete kring våld i ungas parrelationer i samverkan med grundskoleförvaltningen och arbetsmarknads- och socialförvaltningen	5
Verksamhetsspecifika aktiviteter	5
Chefer och HR som stödfunktion har goda kunskaper kring våld i nära relation	5
Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas	6
Stadsövergripande aktiviteter	6
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.	6
inriktningsmål 3 - Verksamheten i staden ska upptäcka våld och kunna agera.....	6
Stadsövergripande aktiviteter	6
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.	6
Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.	6
Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov	6
Stadsövergripande aktiviteter	7
Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.....	7
Den stadsövergripande HR- avdelningen ska genomlysade övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden.....	7
Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning	7
Stadsövergripande aktiviteter	7
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället.....	7
Verksamhetsspecifika aktiviteter	7
Anställda inom vissa stödfunktioner i förvaltningen har goda kunskaper kring våld i nära relation	7

Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer	8
Stadsövergripande aktiviteter.....	8
Övrig information.....	9

Inledning

Fri från våld - en gemensam angelägenhet

Våld i alla dess former är ett allvarligt samhällsproblem. Planen Fri från våld - en gemensam angelägenhet beskriver hur våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld, sex mot ersättning och människohandel kan förebyggas och motverkas i Malmö. Planen avser arbetet mot våld och förtryck riktat mot både barn och vuxna då det finns ett starkt samband dem emellan.

Arbetet mot våld och förtryck är hela stadens angelägenhet och insatser för att förhindra och förebygga våld behöver finnas på samhälls-, närområdes- och individnivå.

Planen gäller för tidsperioden 2022–2026 och omfattar alla Malmö stads nämnder och styrelser.

Syfte och ansvarsfördelning

Fri från våld – en gemensam angelägenhet fastställdes av kommunfullmäktige i mars 2022. Arbetsmarknads- och socialnämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att samordna genomförandet och uppföljningen av planen. Alla nämnder och styrelser har ansvar för att genomföra insatser utifrån sitt uppdrag, på egen hand och tillsammans med andra.

För att nå planens mål och underlätta uppföljningen ska förvaltningar och bolag upprätta handlingsplaner för den egna verksamheten. Barnrättsperspektivet ska uppmärksammas särskilt i de åtgärder som formuleras.

Planen ska följas upp vartannat år genom dialog mellan förvaltningarna och bolagen. Dialogmöten initieras av arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ansvarar för att sammanställa utvecklingen och rapporterar till arbetsmarknads- och socialnämnden och till kommunstyrelsen.

Handlingsplanens inriktning och fokusområden

Den huvudsakliga målsättningen med planen är att förhindra att våld och förtryck uppstår eller upprepas. Det finns också ett särskilt fokus på arbetsgivaransvaret i planen, det vill säga vårt ansvar att identifiera och stötta medarbetare som berörs av våld i nära relation. Inom gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen arbetar vi redan idag aktivt med dessa frågor, bland annat genom skolornas lagstadgade värdegrundsarbete, elevhälsans främjande och förebyggande arbete och det systematiska arbetsmiljöarbetet.

HR-avdelningen och avdelningen för elevhälsa och samordning har haft ett gemensamt uppdrag att ta fram vår förvaltnings handlingsplan, som sträcker sig perioden 2023-2026. Under hösten 2022 genomfördes en inventering av utvecklingsbehov inom vår verksamhet, och utifrån de resultaten har vi identifierat områden där vi behöver förstärka vårt arbete.

Vi har valt att fokusera på följande utvecklingsmål eftersom de relaterar bäst till vår verksamhets uppdrag:

- Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete
- Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning

Planens mål

Kommunfullmäktiges vision för arbetet är att *i Malmö blir ingen utsatt för våld och alla får själva bestämma över sitt liv och sin kropp*.

Genom planen Fri från våld – en gemensam angelägenhet vill staden trygga barn och ungas uppväxtvillkor, förebygga och förhindra våld och förtryck samt säkra att utsatta får det stöd och skydd som de har rätt till.

Planen har sex inriktningsmål. Under respektive mål beskrivs ett antal områden där Malmö stad behöver förstärka och intensifiera arbetet för att uppnå målen. Planens inriktningsmål är gällande för arbetet med både barn och vuxna.

Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete

Genom att:

- Stärka barns rättigheter
- Utmana normer
- Utveckla det våldsförebyggande arbetet
- Stärka det tidiga stödet
- Skapa en trygg och inkluderande arbetsmiljö

Stadsövergripande aktiviteter

Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen

Aktiviteter i samverkan

Ett förbättrat främjande och förebyggande arbete kring våld i ungas parrelationer i samverkan med grundskoleförvaltningen och arbetsmarknads- och socialförvaltningen

Våld är mer vanligt förekommande i ungas parrelationer än i vuxnas. Trots det är kunskapen låg om hur våld i nära relation mellan unga tar sig uttryck – hos yrkesverksamma som möter unga, hos unga själva och hos deras närstående. Elevhälsan ska i samverkan med grundskoleförvaltningens elevhälsa och arbetsmarknads- och socialförvaltningen sätta fokus på frågan och genomföra gemensamma aktiviteter som kan rikta sig både till elever, deras vårdnadshavare och anställda i våra verksamheter. Syftet är att medvetandegöra och höja kunskapen om våld i ungas parrelationer, samt att stärka samverkan så att utsatta unga får rätt stöd i ett tidigt skede.

Ansvarig: Elevhälsa och samordning

Tidsplanering: Hela perioden med start VT-23

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Chefer och HR som stödfunktion har goda kunskaper kring våld i nära relation

Chefer har ett arbetsmiljöansvar för sina medarbetare på arbetsplatsen. Forskning visar att våld i nära relation kan ha en stor påverkan och konsekvenser för medarbetares arbetsförmåga, hälsa och livssituation. Chefer kan vara ett stort stöd för den som är eller har varit våldsutsatt. De kan skapa en trygg situation på arbetsplatsen och stödja medarbetare till professionell hjälp. Därför behöver chefer i vår förvaltning ha kunskaper och verktyg för att möta medarbetare som är eller varit våldsutsatta. HR som stödfunktion till chefen behöver också ha en god kunskap om våld i nära relation för att kunna

ge chefer rätt förutsättningar i arbetet.

Både chefer och HR ska ta del av SKRs stödmaterial "våld i nära relation - stöd för dig som chef" som innefattar filmer, stöddokument samt APT-material.

Ansvarig: HR

Tidsplanering: Utbildningssatsning under 2023-2024

Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas

Genom att:

- Agera mot kränkningar
- Nå fler som använder våld
- Flytta på våldsutövaren

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.

inriktningsmål 3 - Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera

Genom att:

- Uppmärksamma fler barn som lever med våld
- Systematiskt arbeta med att upptäcka våld
- Uppmärksamma flickor och unga kvinnor
- Bedriva tillsyn i olika riskmiljöer

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.

Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov

Genom att:

- Prioritera barn som upplevt våld
- Utveckla stöd- och skyddsinsatserna
- Stärka det långsiktiga stödet till våldsutsatta
- Ge stöd till utsatta medarbetare

Stadsövergripande aktiviteter

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska genomlys de övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden

Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning

Genom att:

- Samla kunskap om omfattningen av våld
- Stödja yrkesverksamma i att utveckla sitt arbete
- Utveckla nya metoder

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Anställda inom vissa stödfunktioner i förvaltningen har goda kunskaper kring våld i nära relation

Inom elevhälsan på gymnasieskolorna, KAA-Ung Malmö och den pedagogiska stödorganisationen inom vuxenutbildningen möter de anställda ofta elever, ungdomar eller studerande som har varit eller är utsatta för våld i nära relation. Våldet har ofta en negativ inverkan på studierna, t ex genom ökad fysisk och psykisk ohälsa och frånvaro.

För att bättre kunna upptäcka och agera mot våldet är det viktigt att samtliga anställda i ovan nämnda verksamheter har goda kunskaper om våld i nära relation. De ska därför genomgå Nationellt centrum för kvinnofrids digitala grundutbildning kring våld i nära relation. Webbutbildning är framtagen som ett led i ett regeringsuppdrag och baseras på aktuell forskning. Den är kostnadsfri och kan göras i egen takt, enskilt eller i grupp.

Anställda som redan har motsvarande kunskaper ska istället gå någon annan av Nationellt centrum för kvinnofrids webbutbildningar som är relaterade till deras uppdrag.

Nyanställda i ovan nämnda verksamheter ska framöver genomgå grundutbildningen när de påbörjar anställning i förvaltningen.

Ansvarig: Elevhälsa och samordning

Tidsplanering: Utbildningssatsning under läsåret 2023-2024, löpande vid nyanställning

Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer

Genom att:

- Samverkan ska ske inom planens samtliga mål
- Utveckla samverkan kring enskilda barn och vuxna
- Stödja den idéburna sektorn

Stadsövergripande aktiviteter

Övrig information

HR-avdelningen och avdelningen för elevhälsa och samordning kommer att ha ett gemensamt ansvar för att följa upp aktiviteterna i handlingsplanen.

Handlingsplan Fri från våld - en gemensam angelägenhet 2022-2026

Fritidsnämnden

Inledning

Fri från våld - en gemensam angelägenhet

Våld i alla dess former är ett allvarligt samhällsproblem. Planen Fri från våld - en gemensam angelägenhet beskriver hur våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld, sex mot ersättning och människohandel kan förebyggas och motverkas i Malmö. Planen avser arbetet mot våld och förtryck riktat mot både barn och vuxna då det finns ett starkt samband dem emellan.

Arbetet mot våld och förtryck är hela stadens angelägenhet och insatser för att förhindra och förebygga våld behöver finnas på samhälls-, närområdes- och individnivå.

Planen gäller för tidsperioden 2022–2026 och omfattar alla Malmö stads nämnder och styrelser.

Syfte och ansvarsfördelning

Fri från våld – en gemensam angelägenhet fastställdes av kommunfullmäktige i mars 2022. Arbetsmarknads- och socialnämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att samordna genomförandet och uppföljningen av planen. Alla nämnder och styrelser har ansvar för att genomföra insatser utifrån sitt uppdrag, på egen hand och tillsammans med andra.

För att nå planens mål och underlätta uppföljningen ska förvaltningar och bolag upprätta handlingsplaner för den egna verksamheten. Barnrättsperspektivet ska uppmärksammas särskilt i de åtgärder som formuleras.

Planen ska följas upp vartannat år genom dialog mellan förvaltningarna och bolagen. Dialogmöten initieras av arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ansvarar för att sammanställa utvecklingen och rapporterar till arbetsmarknads- och socialnämnden och till kommunstyrelsen.

Handlingsplanens inriktning och fokusområden

Arbetet kring handlingsplanen har skett genom samverkan mellan Ekonomi- och analysavdelningen och HR. Det kommande arbetet bygger även det på gemensamt ansvar inom vissa punkter. I dagsläget sker det en del sporadiska insatser på förvaltningen som berör våld på olika sätt, exempelvis genom utbildningar om machokultur på fritidsgårdsenheten, och på bad- och rekreationsenheten har de haft hot- och våldsutbildningar för att förebygga situationer i deras arbetsroll. Även om det sker insatser på förvaltningen så behövs ett omtag för att skapa jämlik kunskap hos medarbetare. Därför är fokus just nu att ge chefer och medarbetare möjligheten att utöka sina kunskaper inom ramen av Fri från våld för att kunna fortsätta utveckla arbetet vidare.

Planens mål

Kommunfullmäktiges vision för arbetet är att *i Malmö blir ingen utsatt för våld och alla får själva bestämma över sitt liv och sin kropp*.

Genom planen Fri från våld – en gemensam angelägenhet vill staden trygga barn och ungas uppväxtvillkor, förebygga och förhindra våld och förtryck samt säkra att utsatta får det stöd och skydd som de har rätt till.

Planen har sex inriktningsmål. Under respektive mål beskrivs ett antal områden där Malmö stad behöver förstärka och intensifiera arbetet för att uppnå målen. Planens inriktningsmål är gällande för arbetet med både barn och vuxna.

Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete

Genom att:

- Stärka barns rättigheter
- Utmana normer
- Utveckla det våldsförebyggande arbetet
- Stärka det tidiga stödet
- Skapa en trygg och inkluderande arbetsmiljö

Stadsövergripande aktiviteter

Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen

Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas

Genom att:

- Agera mot kränkningar
- Nå fler som använder våld
- Flytta på våldsutövaren

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.

inriktningsmål 3 - Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera

Genom att:

- Uppmärksamma fler barn som lever med våld
- Systematiskt arbeta med att upptäcka våld
- Uppmärksamma flickor och unga kvinnor
- Bedriva tillsyn i olika riskmiljöer

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Aktivitet: nämnden arbetar vidare med interna processer

Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov

Genom att:

- Prioritera barn som upplevt våld
- Utveckla stöd- och skyddsinsatserna
- Stärka det långsiktiga stödet till våldsutsatta
- Ge stöd till utsatta medarbetare

Stadsövergripande aktiviteter

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska genomlysade övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning

Genom att:

- Samla kunskap om omfattningen av våld
- Stödja yrkesverksamma i att utveckla sitt arbete
- Utveckla nya metoder

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Aktivitet: Kompetensutveckling

Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer

Genom att:

- Samverkan ska ske inom planens samtliga mål
- Utveckla samverkan kring enskilda barn och vuxna
- Stödja den idéburna sektorn

Stadsövergripande aktiviteter

Aktiviteter i samverkan

Aktivitet: Skapa ett stöd för föreningslivet

Övrig information

Handlingsplan Fri från våld - en gemensam angelägenhet 2022-2026

Kulturnämnden

Innehållsförteckning

Inledning	4
Fri från våld - en gemensam angelägenhet.....	4
Syfte och ansvarsfördelning	4
Handlingsplanens inriktning och fokusområden.....	4
Planens mål	6
Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete	6
Stadsövergripande aktiviteter	6
Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen	6
Verksamhetsspecifika aktiviteter	6
Publik verksamhet.....	6
Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas	6
Stadsövergripande aktiviteter	7
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.	7
inriktningsmål 3 - Verksam i staden ska upptäcka våld och kunna agera.....	7
Stadsövergripande aktiviteter	7
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.	7
Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.	7
Verksamhetsspecifika aktiviteter	7
Utbildningsinsatser	7
Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov	7
Stadsövergripande aktiviteter	8
Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.....	8
Den stadsövergripande HR- avdelningen ska genomlysna de övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden.....	8
Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning	8
Stadsövergripande aktiviteter	8
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället	8
Verksamhetsspecifika aktiviteter	8
Kompetensutveckling	8

Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer	8
Stadsövergripande aktiviteter.....	8
Övrig information.....	9

Inledning

Fri från våld - en gemensam angelägenhet

Våld i alla dess former är ett allvarligt samhällsproblem. Planen Fri från våld - en gemensam angelägenhet beskriver hur våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld, sex mot ersättning och människohandel kan förebyggas och motverkas i Malmö. Planen avser arbetet mot våld och förtryck riktat mot både barn och vuxna då det finns ett starkt samband dem emellan.

Arbetet mot våld och förtryck är hela stadens angelägenhet och insatser för att förhindra och förebygga våld behöver finnas på samhälls-, närområdes- och individnivå.

Planen gäller för tidsperioden 2022–2026 och omfattar alla Malmö stads nämnder och styrelser.

Syfte och ansvarsfördelning

Fri från våld – en gemensam angelägenhet fastställdes av kommunfullmäktige i mars 2022. Arbetsmarknads- och socialnämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att samordna genomförandet och uppföljningen av planen. Alla nämnder och styrelser har ansvar för att genomföra insatser utifrån sitt uppdrag, på egen hand och tillsammans med andra.

För att nå planens mål och underlätta uppföljningen ska förvaltningar och bolag upprätta handlingsplaner för den egna verksamheten. Barnrättsperspektivet ska uppmärksammas särskilt i de åtgärder som formuleras.

Planen ska följas upp vartannat år genom dialog mellan förvaltningarna och bolagen. Dialogmöten initieras av arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ansvarar för att sammanställa utvecklingen och rapporterar till arbetsmarknads- och socialnämnden och till kommunstyrelsen.

Handlingsplanens inriktning och fokusområden

I sitt yttrande över Fri från våld (KN-2021-728) slog kulturnämnden fast att ”tillgång till kontinuerlig kompetensutveckling för personalen är en förutsättning för genomförande av planen.” Vidare betonades vikten av förebyggande arbete och samarbete. Kulturnämnden konstaterade att kulturförvaltningens verksamheter kan medverka med publika aktiviteter som rör påverkansarbete. Man konstaterade också att det krävs långsiktighet och relationella insatser för att arbeta med det långsiktigt attitydförändrande arbete man ser behövs. Vidare betonade kulturnämnden att öppna och trygga mötesplatser är en viktig utgångspunkt i arbetet med Fri från våld.

Kulturförvaltningen fokuserar därför i sin medverkan i Fri från våld på följande:

- Kunskapshöjande insatser
- Samverkan
- Barnrätt
- Öppna och trygga mötesplatser
- Publika aktiviteter
- Påverkansarbete och långsiktigt attitydförändrande arbete

Detta görs genom aktiviteter inom följande fyra inriktningsområden:

- Staden bedriver ett verkningsfullt förebyggande arbete
- Verksamma i staden ska kunna upptäcka våld och kunna agera
- Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning

- Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer

Planens mål

Kommunfullmäktiges vision för arbetet är att *i Malmö blir ingen utsatt för våld och alla får själva bestämma över sitt liv och sin kropp*.

Genom planen Fri från våld – en gemensam angelägenhet vill staden trygga barn och ungas uppväxtvillkor, förebygga och förhindra våld och förtryck samt säkra att utsatta får det stöd och skydd som de har rätt till.

Planen har sex inriktningsmål. Under respektive mål beskrivs ett antal områden där Malmö stad behöver förstärka och intensifiera arbetet för att uppnå målen. Planens inriktningsmål är gällande för arbetet med både barn och vuxna.

Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete

Genom att:

- Stärka barns rättigheter
- Utmana normer
- Utveckla det våldsförebyggande arbetet
- Stärka det tidiga stödet
- Skapa en trygg och inkluderande arbetsmiljö

Stadsövergripande aktiviteter

Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Publik verksamhet

Publik verksamhet som till sitt innehåll eller utformning möjliggör för malmöbor att öka kunskapen om våldets mekanismer samt information om stöd och kontaktvägar i händelse av egen upplevelse.

Dialog med arbetsmarknad- och socialförvaltning (ASF) i syfte att identifiera hur förvaltningens publika verksamheter kan stärka sitt förebyggande och, främjande arbete. Dialog sker vid behov med sakkunniga på ASF

Fortsatt dialog och samverkan med att medverka i brottsförebyggande nätverk, t.ex. ”Örat mot marken”.

Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas

Genom att:

- Agera mot kränkningar
- Nå fler som använder våld
- Flytta på våldsutövaren

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.

Inriktningsmål 3 - Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera

Genom att:

- Uppmärksamma fler barn som lever med våld
- Systematiskt arbeta med att upptäcka våld
- Uppmärksamma flickor och unga kvinnor
- Bedriva tillsyn i olika riskmiljöer

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Utbildningsinsatser

Chefer och medarbetare utbildas i frågor som rör Fri från våld. Stärka förvaltningens medarbetare i att kunna uppmärksamma när någon utsätts för våld och känna sig trygga med hur de ska agera.

Dialogtillfällen om orosanmälningar som ASF erbjuder i syfte att stärka samsyn, kunskap och agerande kring dessa frågor.

Medarbetare med handledaransvar för ung-i-sommar-praktikanter genomgår en introduktions-utbildning där frågor kring orosanmälningar ingår.

Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov

Genom att:

- Prioritera barn som upplevt våld
- Utveckla stöd- och skyddsinsatserna
- Stärka det långsiktiga stödet till våldsutsatta
- Ge stöd till utsatta medarbetare

Stadsövergripande aktiviteter

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska genomlys de övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden

Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning

Genom att:

- Samla kunskap om omfattningen av våld
- Stödja yrkesverksamma i att utveckla sitt arbete
- Utveckla nya metoder

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Kompetensutveckling

Förvaltningens medarbetare erbjuds möjligheter till kompetensutveckling. Möjlighet att få ta del av ny forskning.

De utbildningar som kulturförvaltningen tar del av inom ramen Fri från våld, är relevanta för flera av inriktningsmålen. För att förenkla handlingsprogrammets struktur väljer vi att placera dem under inriktningsmålet *”Verksamma i staden ska kunna upptäcka våld och kunna agera ”*

Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer

Genom att:

- Samverkan ska ske inom planens samtliga mål
- Utveckla samverkan kring enskilda barn och vuxna
- Stödja den idéburna sektorn

Stadsövergripande aktiviteter

Övrig information

Frågor som rör mänskliga rättigheter och inkludering är en del av kulturnämndens – och kulturförvaltningens – DNA. Förvaltningens verksamheter uppmärksammar kontinuerligt och återkommande frågeställningar som direkt eller indirekt berör Fri från våld. Det sker via publika aktiviteter, i kommunikation, i återkommande arrangemang, som en grundbult för verksamheter och en absolut förutsättning för förvaltningens arbete. Exempel på detta är det sedan länge pågående barnrättsarbetet inom förvaltningen, och det relativt nya, årligt återkommande evenemanget Förbjuden kulturvecka.

Kulturförvaltningen tar nu avstamp i dessa förvärvade och pågående erfarenheter inför det fortsatta arbetet. I förvaltningens verksamheter och i pågående eller kommande samarbeten kan arbetet med Fri från våld successivt utvecklas. Aktiviteter kan planeras till pågående och kommande arbeten, synergieffekter kan tas tillvara och nya samarbeten kan initieras.

Att verka för kultur innebär att också verka för fria yttringar av kultur, vilket i sin tur förutsätter varje individs frihet att leva sitt liv fritt från våld.

När Malmö stad nu kraftsamlar för att gemensamt och i samverkan genomföra handlingsplanen Fri från våld, kräver det en resurssättning och organisering av samarbeten som främjar målen med arbetet. Det är i samarbete med andra aktörer som insatserna underlättas och utvecklas, och som Fri från våld steg för steg kan omsättas i handling och innebära en positiv skillnad i enskilda Malmöbors vardag och en utveckling för vår gemensamma stad.

Handlingsplan Fri från våld - en gemensam angelägenhet 2022-2026

Miljönämnden

Inledning

Fri från våld - en gemensam angelägenhet

Våld i alla dess former är ett allvarligt samhällsproblem. Planen Fri från våld - en gemensam angelägenhet beskriver hur våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld, sex mot ersättning och människohandel kan förebyggas och motverkas i Malmö. Planen avser arbetet mot våld och förtryck riktat mot både barn och vuxna då det finns ett starkt samband dem emellan.

Arbetet mot våld och förtryck är hela stadens angelägenhet och insatser för att förhindra och förebygga våld behöver finnas på samhälls-, närområdes- och individnivå.

Planen gäller för tidsperioden 2022–2026 och omfattar alla Malmö stads nämnder och styrelser.

Syfte och ansvarsfördelning

Fri från våld – en gemensam angelägenhet fastställdes av kommunfullmäktige i mars 2022. Arbetsmarknads- och socialnämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att samordna genomförandet och uppföljningen av planen. Alla nämnder och styrelser har ansvar för att genomföra insatser utifrån sitt uppdrag, på egen hand och tillsammans med andra.

För att nå planens mål och underlätta uppföljningen ska förvaltningar och bolag upprätta handlingsplaner för den egna verksamheten. Barnrättsperspektivet ska uppmärksammas särskilt i de åtgärder som formuleras.

Planen ska följas upp vartannat år genom dialog mellan förvaltningarna och bolagen. Dialogmöten initieras av arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ansvarar för att sammanställa utvecklingen och rapporterar till arbetsmarknads- och socialnämnden och till kommunstyrelsen.

Handlingsplanens inriktning och fokusområden

Planens mål

Kommunfullmäktiges vision för arbetet är att *i Malmö blir ingen utsatt för våld och alla får själva bestämma över sitt liv och sin kropp*.

Genom planen Fri från våld – en gemensam angelägenhet vill staden trygga barn och ungas uppväxtvillkor, förebygga och förhindra våld och förtryck samt säkra att utsatta får det stöd och skydd som de har rätt till.

Planen har sex inriktningsmål. Under respektive mål beskrivs ett antal områden där Malmö stad behöver förstärka och intensifiera arbetet för att uppnå målen. Planens inriktningsmål är gällande för arbetet med både barn och vuxna.

Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete

Genom att:

- Stärka barns rättigheter
- Utmana normer
- Utveckla det våldsförebyggande arbetet
- Stärka det tidiga stödet
- Skapa en trygg och inkluderande arbetsmiljö

Stadsövergripande aktiviteter

Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas

Genom att:

- Agera mot kränkningar
- Nå fler som använder våld
- Flytta på våldsutövaren

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

inriktningsmål 3 - Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera

Genom att:

- Uppmärksamma fler barn som lever med våld
- Systematiskt arbeta med att upptäcka våld
- Uppmärksamma flickor och unga kvinnor
- Bedriva tillsyn i olika riskmiljöer

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Myndighetsgemensam tillsyn ska ske i riskmiljöer

Inspektörerna utför tillsyn i riskmiljöer där människohandel och människoexploatering kan förekomma. Inspektörerna rapporterar till berörda myndigheter. Ansvar: Enheten för trygghetssamordnad tillsyn . Tidplan: 2022-2024. Uppföljning: Vartannat år.

Enheten för trygghet och samordnad tillsyn har sedan 2022 anmält in 70 misstänkta fall av människohandel/exploatering till polisens särskilda enhet. Enheten har även bedrivit tillsyn inom fordons- och restaurangbranschen samt hygieniska behandlingslokaler, där det kan finnas risk för människohandel/exploatering.

Vid tillsyn inom bostäder/fastigheter ska tecken på våld uppmärksammas

Inspektörerna ska i samband med tillsyn av fastigheter/bostadstillsyn vara uppmärksamma på tecken på våld mot både barn och vuxna. Ansvar: Enheten för bostadstillsyn. Tidplan: 2022-2024. Indikator: Antal orosanmälningar till ASF

Hälsoskyddsenheten har bedrivit uppsökande tillsyn inom bostäder, där det ev. kan upptäckas tecken på att våld har skett/förekommit. Dock har inspektörerna inte uppmärksammat tecken på våldsutsatthet vid de genomförda tillsynsbesöken och därför finns heller inga orosanmälningar att rapportera till ASF.

Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov

Genom att:

- Prioritera barn som upplevt våld
- Utveckla stöd- och skyddsinsatserna
- Stärka det långsiktiga stödet till våldsutsatta
- Ge stöd till utsatta medarbetare

Stadsövergripande aktiviteter

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska genomlysade övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Arbetsgivaren ger stöd till utsatta medarbetare och förmedlar kontakter till de stöd- och hjälpinsatser som finns.

Mall för medarbetarsamtal ska uppdateras med frågor kring våldsutsatthet. Ansvar: HR-enheten. Tidplan: 2022-2024.

Förvaltningens mall för medarbetarsamtal har sedan 2023 utökats med frågor till medarbetare om ev våldsutsatthet.

3) Chefer och medarbetare på miljöförvaltningen ska få kunskap och veta hur de ska agera om någon utsätts eller utsätter någon för våld.

Chefer och medarbetare genomgår utbildningsinsatser, som ASF erbjuder: Utbildning chefer och HR samt Basutbildning våld, upptäcka och agera. Ansvar: Berörda medarbetare. Tidplan: 2022-2024. Indikator: Antal genomförda utbildningsinsatser.

Berörda chefer och medarbetare har genomgått de framtagna utbildningsinsatserna som Kompetenscentrum för våld i nära relation tog fram särskilt för Malmö stad. Dock har inte Kompetenscentrum kunnat ta fram underlag för hur många utbildningsinsatser som miljöförvaltningens medarbetare genomförde.

Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning

Genom att:

- Samla kunskap om omfattningen av våld
- Stödja yrkesverksamma i att utveckla sitt arbete
- Utveckla nya metoder

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället.

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer

Genom att:

- Samverkan ska ske inom planens samtliga mål
- Utveckla samverkan kring enskilda barn och vuxna
- Stödja den idéburna sektorn

Stadsövergripande aktiviteter

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Miljöförvaltningen ska samverka med följande aktörer i samverkan för att motverka, upptäcka och lagföra brott mot människohandel/exploatering. Vid behov kan fler samverkansaktörer tillkomma för att få större effekt i arbetet.

? Människohandelsgruppen inom polisen ? NOA - utvecklat ett nationellt metodstöd för poliser ? Människohandelskoordinatorerna på Evonhuset ? NOOMI- Hela människan ? ThaiWise

Enheten för trygghet och samordnad tillsyn har haft löpande samverkan med polisens särskilda enhet för människohandel/exploatering, Evonhuset, NOOMI, Thaiwise m fl. Samverkan har skett i samband med tillsyn i riskmiljöer.

Övrig information

- Förvaltningen har följt den inriktning som anges i planen.
- Förvaltningen har haft särskilt fokus på inriktningsmål 3, 4 samt 6.
- Samordnare/kontaktperson för handlingsplanen har utsetts av direktör/ledningsgrupp. Samordnaren deltar i löpande avstämnings/dialogmöte med ASF samt ansvarar för att uppföljning av handlingsplanen sker och inrapporteras i Stratsys. Särskilt ansvar har fördelats mellan berörda enheter/avdelningar utifrån de aktiviteter som har angetts under berörda inriktningsmål.
- Förslag till handlingsplan bereddes i ledningsgruppen, där förslag till beslut och aktiviteter i handlingsplanen togs fram. Handlingsplanen förankrades därefter med detaljplanering med resp. enhetschef för nämndens aktiviteter i handlingsplanen och presenterades för nämnden vid sammanträde 230523

Handlingsplan Fri från våld - en gemensam angelägenhet 2022-2026

Stadsbyggnadsnämnden

Innehållsförteckning

Inledning	4
Fri från våld - en gemensam angelägenhet.....	4
Syfte och ansvarsfördelning	4
Handlingsplanens inriktning och fokusområden.....	4
Planens mål	6
Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete	6
Stadsövergripande aktiviteter	6
Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen	6
Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas	6
Stadsövergripande aktiviteter	6
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.	6
inriktningsmål 3 - Verksamheten i staden ska upptäcka våld och kunna agera.....	6
Stadsövergripande aktiviteter	7
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.	7
Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våld utsatthet.	7
Verksamhetsspecifika aktiviteter	7
Kompetensutveckling för medarbetare som utför hembesök eller tillsynsbesök i riskmiljöer	7
Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov	7
Stadsövergripande aktiviteter	7
Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våld utsatthet.....	7
Den stadsövergripande HR- avdelningen ska genomlys de övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden.....	7
Verksamhetsspecifika aktiviteter	7
Kompetensutveckling för förvaltningens chefer och medarbetare	7
Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning	8
Stadsövergripande aktiviteter	8
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället	8
Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer	8

Stadsövergripande aktiviteter	8
Övrig information.....	9

Inledning

Fri från våld - en gemensam angelägenhet

Våld i alla dess former är ett allvarligt samhällsproblem. Planen Fri från våld - en gemensam angelägenhet beskriver hur våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld, sex mot ersättning och människohandel kan förebyggas och motverkas i Malmö. Planen avser arbetet mot våld och förtryck riktat mot både barn och vuxna då det finns ett starkt samband dem emellan.

Arbetet mot våld och förtryck är hela stadens angelägenhet och insatser för att förhindra och förebygga våld behöver finnas på samhälls-, närområdes- och individnivå.

Planen gäller för tidsperioden 2022–2026 och omfattar alla Malmö stads nämnder och styrelser.

Syfte och ansvarsfördelning

Fri från våld – en gemensam angelägenhet fastställdes av kommunfullmäktige i mars 2022. Arbetsmarknads- och socialnämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att samordna genomförandet och uppföljningen av planen. Alla nämnder och styrelser har ansvar för att genomföra insatser utifrån sitt uppdrag, på egen hand och tillsammans med andra.

För att nå planens mål och underlätta uppföljningen ska förvaltningar och bolag upprätta handlingsplaner för den egna verksamheten. Barnrättsperspektivet ska uppmärksammas särskilt i de åtgärder som formuleras.

Planen ska följas upp vartannat år genom dialog mellan förvaltningarna och bolagen. Dialogmöten initieras av arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ansvarar för att sammanställa utvecklingen och rapporterar till arbetsmarknads- och socialnämnden och till kommunstyrelsen.

Handlingsplanens inriktning och fokusområden

Stadsbyggnadsnämndens ansvarsområde är i sin karaktär ganska långt ifrån den direkta kontakten med malmöborna och sammanhang där våldsutövning förekommer. Däremot är vi en arbetsgivare som behöver säkerställa att vi är en trygg plats för alla medarbetare och en arbetsplats där medarbetare kan känna sig trygga att lyfta delar som sker i den privata sfären som påverkar det allmänna måendet, oavsett om det handlar om missbruk eller att man utsätts för, eller utsätter någon, för våld. Handlingsplanen har tagits fram i dialog med samtliga avdelningschefer och de enhetschefer vars verksamheter särskilt berörs, tillsynsverksamhet och bostadsanpassning samt HR-enheten. Dialog har också skett med samordningsansvarig för barnrätts- och jämställdhetsfrågor för att säkerställa att vi håller ihop frågor där vi kan öka effekten när vi jobbar tillsammans. I arbetet med handlingsplanen sker en löpande dialog med de tekniska förvaltningarna för att öka samarbete och öka möjligheten att se effekter i samverkan.

Förvaltningen chefer och medarbetare behöver en grundplatta för att skapa förutsättningar att se hur vi eventuellt kan utvidga vårt bidrag till att motverka all form av våld. Vi ser behov av att skapa grundläggande förståelse i det interna perspektivet, det vill säga hur vi fångar medarbetare som utsätts eller utsätter någon för våld. Vi ser även behov av att säkerställa att vi har kunskap i de externa perspektiven där vi faktiskt möter medborgare i hemmet eller i sammanhang där våld i alla dess former kan förekomma, det vill säga under våra tillsynsbesök och bostadsanpassningens hembesök.

Handlingsplanen visas i sin helhet med planens samtliga mål som staden arbetar med, även de delar Stadsbyggnadsnämnden inte har några aktiviteter i nuläget. Den redovisas i sin helhet för att visa på frågans bredd. Stadsbyggnadsnämnden har aktiviteter under de mål där förvaltningen verkar och kan göra skillnad i de skede vi befinner oss just nu, vilket innebär aktiviteter under avsnitt 2.3 och 2.4. Aktiviteter

kan utvecklas över tid och därför finns det värde att få nämndens aktiviteter i relation till helheten. Handlingsplanen för Stadsbyggnadsnämnden är indelat i två kompetensutvecklingsspår; internt perspektiv och externt perspektiv för de områden där vi kan komma i kontakt med personer som utsätts för våld eller utsätter någon för våld.

Planens mål

Kommunfullmäktiges vision för arbetet är att *i Malmö blir ingen utsatt för våld och alla får själva bestämma över sitt liv och sin kropp*.

Genom planen Fri från våld – en gemensam angelägenhet vill staden trygga barn och ungas uppväxtvillkor, förebygga och förhindra våld och förtryck samt säkra att utsatta får det stöd och skydd som de har rätt till.

Planen har sex inriktningsmål. Under respektive mål beskrivs ett antal områden där Malmö stad behöver förstärka och intensifiera arbetet för att uppnå målen. Planens inriktningsmål är gällande för arbetet med både barn och vuxna.

Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete

Genom att:

- Stärka barns rättigheter
- Utmana normer
- Utveckla det våldsförebyggande arbetet
- Stärka det tidiga stödet
- Skapa en trygg och inkluderande arbetsmiljö

Stadsövergripande aktiviteter

Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen

Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas

Genom att:

- Agera mot kränkningar
- Nå fler som använder våld
- Flytta på våldsutövaren

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.

inriktningsmål 3 - Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera

Genom att:

- Uppmärksamma fler barn som lever med våld
- Systematiskt arbeta med att upptäcka våld
- Uppmärksamma flickor och unga kvinnor
- Bedriva tillsyn i olika riskmiljöer

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Kompetensutveckling för medarbetare som utför hembesök eller tillsynsbesök i riskmiljöer

Medarbetare som utför hembesök eller tillsynsbesök i riskmiljöer ska få utbildning i att förstå hur man kan fånga signaler samt vara trygga med hur vi hanterar signaler. Både gällande om någon utsätts för våld eller utsätter någon för våld. Syftet med utbildning är att skapa förståelse för hur vi kan vara uppmärksamma och hantera de fall där vi får indikationer på att vuxna eller barn utsätts för våld.

Ansvar: HR-enheten ansvarar för att identifiera lämpliga utbildningar och förmedla dessa till berörda enhetschefer. Respektive enhetschef ansvarar för att alla medarbetare som vistas i dessa sammanhang får gå utbildningar samt att utbildningarna förankras och följs upp löpande i arbetsgrupperna.

Tidplan: Uppstart hösten 2023 och därefter löpande efter behov.

Uppföljning: Årligen. Berörda enheter rapporterar vilka medarbetare som gått utbildningarna som erbjudits och hur kunskapen från dessa tagits tillvara löpande under året för att säkerställa förståelse hos samtliga medarbetare som vistas i dessa sammanhang. Påminnelse ska finnas i chefens årshjul.

Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov

Genom att:

- Prioritera barn som upplevt våld
- Utveckla stöd- och skyddsinsatserna
- Stärka det långsiktiga stödet till våldsutsatta
- Ge stöd till utsatta medarbetare

Stadsövergripande aktiviteter

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska genomlysade övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Kompetensutveckling för förvaltningens chefer och medarbetare

Chefer och medarbetare på stadsbyggnadskontoret ska få kunskap och veta hur de ska agera om någon utsätts eller utsätter någon för våld. Syftet är att skapa förståelse för hur man kan fånga signaler och agera, hanterar signaler och känner trygghet i vad vi som arbetsgivare kan och bör göra även om våldet sker i den privata sfären.

Chefer och HR-medarbetare ska genomgå utbildningsinsatser och Stadsbyggnadskontoret ska avsätta tid för att grunda förståelsen kring varför handlingsplanen finns och bygga förankring för att underlätta att alla kan ta till sig utbildningar som erbjuds.

Ansvar: HR-enheten ansvar för att förmedla utbildningar till förvaltningen samt ta fram förankringsplan. Respektive avdelningschef ansvarar för att chefer går utbildningarna som erbjuds samt följer upp arbetet på avdelningsnivå.

Tidplan: 2023-2024 genomförs första utbildningspaketen samt plan för uppföljande aktiviteter från utbildningar. Därefter erbjuds chefer och medarbetare utbildningar efter behov.

Uppföljning: Antal genomförda utbildningsinsatser samt kvalitativ beskrivning av hur utbildningarna förankras och följs upp i verksamheten.

Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning

Genom att:

- Samla kunskap om omfattningen av våld
- Stödja yrkesverksamma i att utveckla sitt arbete
- Utveckla nya metoder

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället.

Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer

Genom att:

- Samverkan ska ske inom planens samtliga mål
- Utveckla samverkan kring enskilda barn och vuxna
- Stödja den idéburna sektorn

Stadsövergripande aktiviteter

Övrig information

Handlingsplan Fri från våld - en gemensam angelägenhet 2022-2026

Tekniska nämnden

Innehållsförteckning

Inledning	4
Fri från våld - en gemensam angelägenhet.....	4
Syfte och ansvarsfördelning	4
Handlingsplanens inriktning och fokusområden.....	4
Planens mål	5
Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete	5
Stadsövergripande aktiviteter	5
Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen	5
Aktiviteter i samverkan	5
Verksamhetsspecifika aktiviteter	5
Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas	5
Stadsövergripande aktiviteter	6
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.	6
Aktiviteter i samverkan	6
Verksamhetsspecifika aktiviteter	6
inriktningsmål 3 - Verksam i staden ska upptäcka våld och kunna agera.....	6
Stadsövergripande aktiviteter	6
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.	6
Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.	6
Aktiviteter i samverkan	6
Verksamhetsspecifika aktiviteter	6
Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov	6
Stadsövergripande aktiviteter	7
Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.....	7
Den stadsövergripande HR- avdelningen ska genomlys de övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden.....	7
Aktiviteter i samverkan	7
Verksamhetsspecifika aktiviteter	7
Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning	7
Stadsövergripande aktiviteter	7

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället	7
Aktiviteter i samverkan	7
Verksamhetsspecifika aktiviteter	7
Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer	7
Stadsövergripande aktiviteter	7
Aktiviteter i samverkan	7
Verksamhetsspecifika aktiviteter	7
Övrig information	8

Inledning

Fri från våld - en gemensam angelägenhet

Våld i alla dess former är ett allvarligt samhällsproblem. Planen Fri från våld - en gemensam angelägenhet beskriver hur våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld, sex mot ersättning och människohandel kan förebyggas och motverkas i Malmö. Planen avser arbetet mot våld och förtryck riktat mot både barn och vuxna då det finns ett starkt samband dem emellan.

Arbetet mot våld och förtryck är hela stadens angelägenhet och insatser för att förhindra och förebygga våld behöver finnas på samhälls-, närområdes- och individnivå.

Planen gäller för tidsperioden 2022–2026 och omfattar alla Malmö stads nämnder och styrelser.

Syfte och ansvarsfördelning

Fri från våld – en gemensam angelägenhet fastställdes av kommunfullmäktige i mars 2022. Arbetsmarknads- och socialnämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att samordna genomförandet och uppföljningen av planen. Alla nämnder och styrelser har ansvar för att genomföra insatser utifrån sitt uppdrag, på egen hand och tillsammans med andra.

För att nå planens mål och underlätta uppföljningen ska förvaltningar och bolag upprätta handlingsplaner för den egna verksamheten. Barnrättsperspektivet ska uppmärksammas särskilt i de åtgärder som formuleras.

Planen ska följas upp vartannat år genom dialog mellan förvaltningarna och bolagen. Dialogmöten initieras av arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ansvarar för att sammanställa utvecklingen och rapporterar till arbetsmarknads- och socialnämnden och till kommunstyrelsen.

Handlingsplanens inriktning och fokusområden

Fastighets och gatukontoret arbetar med trygghetsfrågor inom ramen för förvaltningens trygghetsstrategi och i trygghetsarbetet i projekt.

Exempel på det arbetet är fördjupad översiktsplan för metron, områdesanalyser och behovskartläggningar samt framtagandet av en stödjande material för att tänka trygghet inom ramen för tidiga skeden i investeringsprojekt.

I övrigt har förvaltningen valt att fokusera på kompetenshöjning med syfte att upptäcka och hantera fall av våld i nära relationer bland personalen.

Planens mål

Kommunfullmäktiges vision för arbetet är att *i Malmö blir ingen utsatt för våld och alla får själva bestämma över sitt liv och sin kropp*.

Genom planen Fri från våld – en gemensam angelägenhet vill staden trygga barn och ungas uppväxtvillkor, förebygga och förhindra våld och förtryck samt säkra att utsatta får det stöd och skydd som de har rätt till.

Planen har sex inriktningsmål. Under respektive mål beskrivs ett antal områden där Malmö stad behöver förstärka och intensifiera arbetet för att uppnå målen. Planens inriktningsmål är gällande för arbetet med både barn och vuxna.

Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete

Genom att:

- Stärka barns rättigheter
- Utmana normer
- Utveckla det våldsförebyggande arbetet
- Stärka det tidiga stödet
- Skapa en trygg och inkluderande arbetsmiljö

Stadsövergripande aktiviteter

Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas

Genom att:

- Agera mot kränkningar
- Nå fler som använder våld
- Flytta på våldsutövaren

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Inriktningsmål 3 - Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera

Genom att:

- Uppmärksamma fler barn som lever med våld
- Systematiskt arbeta med att upptäcka våld
- Uppmärksamma flickor och unga kvinnor
- Bedriva tillsyn i olika riskmiljöer

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov

Genom att:

- Prioritera barn som upplevt våld
- Utveckla stöd- och skyddsinsatserna
- Stärka det långsiktiga stödet till våldsutsatta
- Ge stöd till utsatta medarbetare

Stadsövergripande aktiviteter

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska genomlys de övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning

Genom att:

- Samla kunskap om omfattningen av våld
- Stödja yrkesverksamma i att utveckla sitt arbete
- Utveckla nya metoder

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället.

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer

Genom att:

- Samverkan ska ske inom planens samtliga mål
- Utveckla samverkan kring enskilda barn och vuxna
- Stödja den idéburna sektorn

Stadsövergripande aktiviteter

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Övrig information

Handlingsplanen har tagits upp i avdelningsledningen för avdelningen för offentlig miljö och med HR. Utbildningsinsatser för chefer har blivit fördröjda. Förvaltningen siktar på att genomföra dessa under 2025.

Handlingsplan Fri från våld - en gemensam angelägenhet 2022-2026

Serviceämnden

Innehållsförteckning

Inledning	4
Fri från våld - en gemensam angelägenhet.....	4
Syfte och ansvarsfördelning	4
Handlingsplanens inriktning och fokusområden.....	4
Planens mål	5
Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete	5
Stadsövergripande aktiviteter	5
Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen	5
Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas	5
Stadsövergripande aktiviteter	5
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.	5
inriktningsmål 3 - Verksamheten i staden ska upptäcka våld och kunna agera.....	5
Stadsövergripande aktiviteter	6
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.	6
Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våld utsatthet.	6
Verksamhetsspecifika aktiviteter	6
Kompetensutveckling för förvaltningens verksamhetsnära chefer	6
Kartlägga serviceförvaltningens fortsatta arbete med Plan fri från våld – en gemensam angelägenhet	6
Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov	6
Stadsövergripande aktiviteter	6
Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våld utsatthet.....	6
Den stadsövergripande HR- avdelningen ska genomlys de övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden.....	6
Verksamhetsspecifika aktiviteter	6
Ta fram en lathund med kontaktuppgifter för att kunna agera vid en eventuell uppkommen situation.....	6
Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning	7
Stadsövergripande aktiviteter	7
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället	7

Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer	7
Stadsövergripande aktiviteter.....	7
Övrig information.....	8

Inledning

Fri från våld - en gemensam angelägenhet

Våld i alla dess former är ett allvarligt samhällsproblem. Planen Fri från våld - en gemensam angelägenhet beskriver hur våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld, sex mot ersättning och människohandel kan förebyggas och motverkas i Malmö. Planen avser arbetet mot våld och förtryck riktat mot både barn och vuxna då det finns ett starkt samband dem emellan.

Arbetet mot våld och förtryck är hela stadens angelägenhet och insatser för att förhindra och förebygga våld behöver finnas på samhälls-, närområdes- och individnivå.

Planen gäller för tidsperioden 2022–2026 och omfattar alla Malmö stads nämnder och styrelser.

Syfte och ansvarsfördelning

Fri från våld – en gemensam angelägenhet fastställdes av kommunfullmäktige i mars 2022. Arbetsmarknads- och socialnämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att samordna genomförandet och uppföljningen av planen. Alla nämnder och styrelser har ansvar för att genomföra insatser utifrån sitt uppdrag, på egen hand och tillsammans med andra.

För att nå planens mål och underlätta uppföljningen ska förvaltningar och bolag upprätta handlingsplaner för den egna verksamheten. Barnrättsperspektivet ska uppmärksammas särskilt i de åtgärder som formuleras.

Planen ska följas upp vartannat år genom dialog mellan förvaltningarna och bolagen. Dialogmöten initieras av arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ansvarar för att sammanställa utvecklingen och rapporterar till arbetsmarknads- och socialnämnden och till kommunstyrelsen.

Handlingsplanens inriktning och fokusområden

Serviceförvaltningen utför service och tjänster till Malmö stads förvaltningar och kommunala bolag. Förvaltningen ansvarar också för förvaltning och byggnation av kommunala fastigheter. Uppdraget innebär att förvaltningen främst arbetar mot stadens förvaltningar och har i vissa fall direktkontakt med Malmöbon, men då oftast på uppdrag av en annan förvaltning.

För serviceförvaltningens handlingsplan Fri från våld har det beslutats om tre aktiviteter som förväntas kunna stärka förvaltningens arbete med att identifiera och agera när användning av eller utsatthet för våld misstänks eller upptäcks. I ett första steg kommer förvaltningen att ta fram ett stödmaterial och kompetensutveckla chefer. Förvaltningen planerar även att göra en kartläggning för att identifiera hur vi kan arbeta vidare med planen.

Planens mål

Kommunfullmäktiges vision för arbetet är att *i Malmö blir ingen utsatt för våld och alla får själva bestämma över sitt liv och sin kropp*.

Genom planen Fri från våld – en gemensam angelägenhet vill staden trygga barn och ungas uppväxtvillkor, förebygga och förhindra våld och förtryck samt säkra att utsatta får det stöd och skydd som de har rätt till.

Planen har sex inriktningsmål. Under respektive mål beskrivs ett antal områden där Malmö stad behöver förstärka och intensifiera arbetet för att uppnå målen. Planens inriktningsmål är gällande för arbetet med både barn och vuxna.

Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete

Genom att:

- Stärka barns rättigheter
- Utmana normer
- Utveckla det våldsförebyggande arbetet
- Stärka det tidiga stödet
- Skapa en trygg och inkluderande arbetsmiljö

Stadsövergripande aktiviteter

Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen

Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas

Genom att:

- Agera mot kränkningar
- Nå fler som använder våld
- Flytta på våldsutövaren

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.

inriktningsmål 3 - Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera

Genom att:

- Uppmärksamma fler barn som lever med våld
- Systematiskt arbeta med att upptäcka våld
- Uppmärksamma flickor och unga kvinnor
- Bedriva tillsyn i olika riskmiljöer

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Kompetensutveckling för förvaltningens verksamhetsnära chefer

Förvaltningens verksamhetsnära chefer ska erbjudas utbildning i våld i nära relationer och hedersrelaterat våld. Utbildningen är en online-utbildning som kommer att handledas av HR-avdelningen.

Genom SEF Chef och samordnaren för plan fri från våld har chefer, medarbetare och HR under våren 2023 fått information om och uppmanats att delta på Malmö stads våldsförebyggande utbildningar. Fler utbildningar planeras också till hösten, vilket kommer informeras om.

Kartlägga serviceförvaltningens fortsatta arbete med Plan fri från våld – en gemensam angelägenhet

HR-avdelningen kommer genomföra en kartläggning på förvaltningen för att se vilket utbildningsbehov som finns hos medarbetare och chefer, främst med fokus på medarbetare som möter Malmöbon. Kartläggningen innebär också att undersöka hur förvaltningen kan arbeta vidare med planen efter revideringen 2024.

Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov

Genom att:

- Prioritera barn som upplevt våld
- Utveckla stöd- och skyddsinsatserna
- Stärka det långsiktiga stödet till våldsutsatta
- Ge stöd till utsatta medarbetare

Stadsövergripande aktiviteter

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.

Den stadsövergripande HR- avdelningen ska genomlys de övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Ta fram en lathund med kontaktuppgifter för att kunna agera vid en eventuell uppkommen situation

HR-avdelningen på serviceförvaltningen ska ta fram en lathund som sammanställer kontaktuppgifter för hantering vid våldsutsatthet eller våldsutövande hos medarbetare. Denna ska kunna användas som stöd för exempelvis HR-konsulter och chefer.

Under 2023 ska HR-avdelningen på serviceförvaltningen ta fram en lathund som sammanställer kontaktuppgifter och hantering vid våldsutsatthet eller våldsutövande hos medarbetare. Denna ska kunna användas som stöd för exempelvis HR-konsulter och chefer.

Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning

Genom att:

- Samla kunskap om omfattningen av våld
- Stödja yrkesverksamma i att utveckla sitt arbete
- Utveckla nya metoder

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället.

Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer

Genom att:

- Samverkan ska ske inom planens samtliga mål
- Utveckla samverkan kring enskilda barn och vuxna
- Stödja den idéburna sektorn

Stadsövergripande aktiviteter

Övrig information

Handlingsplan Fri från våld - en gemensam angelägenhet 2022-2026

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

Inledning	4
Fri från våld - en gemensam angelägenhet.....	4
Syfte och ansvarsfördelning	4
Handlingsplanens inriktning och fokusområden.....	4
Planens mål	5
Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete	5
Stadsövergripande aktiviteter	5
Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen	5
Aktiviteter i samverkan	5
Verksamhetsspecifika aktiviteter	5
Stadskontoret arbetar med att skapa en trygg och inkluderande arbetsmiljö genom det systematiska arbetsmiljöarbetet och genom att arbeta med aktiva åtgärder.	5
Stadskontoret deltar i det stadengemensamma ESF-projektet kopplat till breddad rekrytering.....	5
Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas	5
Stadsövergripande aktiviteter	6
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.	6
Aktiviteter i samverkan	6
Verksamhetsspecifika aktiviteter	6
Stadskontoret arbetar i enlighet med den stadsgemensamma rutinen för att hantera kränkande särbehandling och trakasserier.	6
Stadskontoret ställer frågor i både medarbetarenkät och i medarbetarsamtal gällande en eventuell upplevelse av kränkning, trakasseri eller nedsättande jargong för att kunna agera vid förekomst av något av detta.	6
Stadskontoret erbjuder under 2023 utbildning för samtliga medarbetare gällande kränkande särbehandling, trakasserier och konflikthantering.	6
inriktningsmål 3 - Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera.....	6
Stadsövergripande aktiviteter	6
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.	6
Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.	6
Aktiviteter i samverkan	6
Verksamhetsspecifika aktiviteter	6
Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov	6
Stadsövergripande aktiviteter	7

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.....	7
Den stadsövergripande HR- avdelningen ska genomlys de övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden.....	7
Aktiviteter i samverkan	7
Verksamhetsspecifika aktiviteter	7
Alla medarbetare på stadskontoret erbjuds stöd från företagshälsovården vid behov.	7
Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning	7
Stadsövergripande aktiviteter.....	7
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället	7
Aktiviteter i samverkan	7
Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer	7
Stadsövergripande aktiviteter.....	7
Aktiviteter i samverkan	7
Övrig information.....	8

Inledning

Fri från våld - en gemensam angelägenhet

Våld i alla dess former är ett allvarligt samhällsproblem. Planen Fri från våld - en gemensam angelägenhet beskriver hur våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld, sex mot ersättning och människohandel kan förebyggas och motverkas i Malmö. Planen avser arbetet mot våld och förtryck riktat mot både barn och vuxna då det finns ett starkt samband dem emellan.

Arbetet mot våld och förtryck är hela stadens angelägenhet och insatser för att förhindra och förebygga våld behöver finnas på samhälls-, närområdes- och individnivå.

Planen gäller för tidsperioden 2022–2026 och omfattar alla Malmö stads nämnder och styrelser.

Syfte och ansvarsfördelning

Fri från våld – en gemensam angelägenhet fastställdes av kommunfullmäktige i mars 2022. Arbetsmarknads- och socialnämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att samordna genomförandet och uppföljningen av planen. Alla nämnder och styrelser har ansvar för att genomföra insatser utifrån sitt uppdrag, på egen hand och tillsammans med andra.

För att nå planens mål och underlätta uppföljningen ska förvaltningar och bolag upprätta handlingsplaner för den egna verksamheten. Barnrättsperspektivet ska uppmärksammas särskilt i de åtgärder som formuleras.

Planen ska följas upp vartannat år genom dialog mellan förvaltningarna och bolagen. Dialogmöten initieras av arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ansvarar för att sammanställa utvecklingen och rapporterar till arbetsmarknads- och socialnämnden och till kommunstyrelsen.

Handlingsplanens inriktning och fokusområden

Planens mål

Kommunfullmäktiges vision för arbetet är att *i Malmö blir ingen utsatt för våld och alla får själva bestämma över sitt liv och sin kropp*.

Genom planen Fri från våld – en gemensam angelägenhet vill staden trygga barn och ungas uppväxtvillkor, förebygga och förhindra våld och förtryck samt säkra att utsatta får det stöd och skydd som de har rätt till.

Planen har sex inriktningsmål. Under respektive mål beskrivs ett antal områden där Malmö stad behöver förstärka och intensifiera arbetet för att uppnå målen. Planens inriktningsmål är gällande för arbetet med både barn och vuxna.

Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete

Genom att:

- Stärka barns rättigheter
- Utmana normer
- Utveckla det våldsförebyggande arbetet
- Stärka det tidiga stödet
- Skapa en trygg och inkluderande arbetsmiljö

Stadsövergripande aktiviteter

Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Stadskontoret arbetar med att skapa en trygg och inkluderande arbetsmiljö genom det systematiska arbetsmiljöarbetet och genom att arbeta med aktiva åtgärder.

Stadskontoret deltar i det stadengemensamma ESF-projektet kopplat till breddad rekrytering

Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas

Genom att:

- Agera mot kränkningar
- Nå fler som använder våld
- Flytta på våldsutövaren

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Stadskontoret arbetar i enlighet med den stadsgemensamma rutinen för att hantera kränkande särbehandling och trakasserier.

Stadskontoret ställer frågor i både medarbetarenkät och i medarbetarsamtal gällande en eventuell upplevelse av kränkning, trakasseri eller nedsättande jargong för att kunna agera vid förekomst av något av detta.

Stadskontoret erbjuder under 2023 utbildning för samtliga medarbetare gällande kränkande särbehandling, trakasserier och konflikthantering.

inriktningsmål 3 - Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera

Genom att:

- Uppmärksamma fler barn som lever med våld
- Systematiskt arbeta med att upptäcka våld
- Uppmärksamma flickor och unga kvinnor
- Bedriva tillsyn i olika riskmiljöer

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov

Genom att:

- Prioritera barn som upplevt våld
- Utveckla stöd- och skyddsinsatserna
- Stärka det långsiktiga stödet till våldsutsatta
- Ge stöd till utsatta medarbetare

Stadsövergripande aktiviteter

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska genomlys de övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden

Aktiviteter i samverkan

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Alla medarbetare på stadskontoret erbjuds stöd från företagshälsovården vid behov.

Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning

Genom att:

- Samla kunskap om omfattningen av våld
- Stödja yrkesverksamma i att utveckla sitt arbete
- Utveckla nya metoder

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället.

Aktiviteter i samverkan

Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer

Genom att:

- Samverkan ska ske inom planens samtliga mål
- Utveckla samverkan kring enskilda barn och vuxna
- Stödja den idéburna sektorn

Stadsövergripande aktiviteter

Aktiviteter i samverkan

Övrig information

Handlingsplan Fri från våld - en gemensam angelägenhet 2022-2026

MKB Fastighets AB

Inledning

Fri från våld - en gemensam angelägenhet

Våld i alla dess former är ett allvarligt samhällsproblem. Planen Fri från våld - en gemensam angelägenhet beskriver hur våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld, sex mot ersättning och människohandel kan förebyggas och motverkas i Malmö. Planen avser arbetet mot våld och förtryck riktat mot både barn och vuxna då det finns ett starkt samband dem emellan.

Arbetet mot våld och förtryck är hela stadens angelägenhet och insatser för att förhindra och förebygga våld behöver finnas på samhälls-, närområdes- och individnivå.

Planen gäller för tidsperioden 2022–2026 och omfattar alla Malmö stads nämnder och styrelser.

Syfte och ansvarsfördelning

Fri från våld – en gemensam angelägenhet fastställdes av kommunfullmäktige i mars 2022. Arbetsmarknads- och socialnämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att samordna genomförandet och uppföljningen av planen. Alla nämnder och styrelser har ansvar för att genomföra insatser utifrån sitt uppdrag, på egen hand och tillsammans med andra.

För att nå planens mål och underlätta uppföljningen ska förvaltningar och bolag upprätta handlingsplaner för den egna verksamheten. Barnrättsperspektivet ska uppmärksammas särskilt i de åtgärder som formuleras.

Planen ska följas upp vartannat år genom dialog mellan förvaltningarna och bolagen. Dialogmöten initieras av arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ansvarar för att sammanställa utvecklingen och rapporterar till arbetsmarknads- och socialnämnden och till kommunstyrelsen.

Handlingsplanens inriktning och fokusområden

Planen *Fri från våld - en gemensam angelägenhet* berör flera delar av MKBs verksamhet. Var sjätte Malmöbo bor i någon av MKBs över 27 000 lägenheter som finns över hela Malmö vilket ger bolaget – som har drygt 350 anställda - en unik möjlighet att möta Malmöborna i och i närheten av deras hem. Det innebär att bolaget har möjlighet att uppmärksamma utsatthet som inte socialtjänst eller andra myndigheter har kännedom om, något som innebär ett ansvar som bolaget är medvetet om.

Därutöver har bolaget över 1000 lokaler som hyrs ut till en mängd olika verksamheter inom olika branscher.

Arbetet med att ta fram MKBs bidrag till den stadsövergripande planen har genomförts av en grupp medarbetare från olika delar av företaget, från förvaltning, HR-avdelning, uthyrning och social hållbarhet.

Den del av planen som MKB har valt att fokusera på, är inriktningsmål 2, 3 och 6 vilka rör de delar som handlar om att uppmärksamma våld, bidra till att förhindra att våld upprepas och att jobba i samverkan med andra aktörer och myndigheter. Där är bedömningen att bolaget har störst möjligheter att bidra till planens genomförande. Fokus på de aktiviteter som MKB beskriver ligger på åtgärder som syftar till att stärka chefer och medarbetares förmåga att upptäcka våld samt att veta hur denna information kan föras vidare till relevanta instanser.

MKB har en löpande och nära dialog i frågor som rör planens teman med flera av stadens förvaltningar och bolag.

Nedan följer en beskrivning av MKBs insatser för att bidra till planens målsättningar.

Planens mål

Kommunfullmäktiges vision för arbetet är att *i Malmö blir ingen utsatt för våld och alla får själva bestämma över sitt liv och sin kropp*.

Genom planen Fri från våld – en gemensam angelägenhet vill staden trygga barn och ungas uppväxtvillkor, förebygga och förhindra våld och förtryck samt säkra att utsatta får det stöd och skydd som de har rätt till.

Planen har sex inriktningsmål. Under respektive mål beskrivs ett antal områden där Malmö stad behöver förstärka och intensifiera arbetet för att uppnå målen. Planens inriktningsmål är gällande för arbetet med både barn och vuxna.

Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete

Genom att:

- Stärka barns rättigheter
- Utmana normer
- Utveckla det våldsförebyggande arbetet
- Stärka det tidiga stödet
- Skapa en trygg och inkluderande arbetsmiljö

Stadsövergripande aktiviteter

Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen

Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas

Genom att:

- Agera mot kränkningar
- Nå fler som använder våld
- Flytta på våldsutövaren

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.

Aktiviteter i samverkan

Dialog

Bolaget ska fortsätta bolagets nära dialog med polis, relevanta förvaltningar inom staden, skola och föreningsliv för att få del av deras bild av hur det förebyggande arbetet bäst bedrivs i områden där MKB har fastigheter. Ytterligare ett bidrag till det förebyggande trygghetsarbetet som MKB gör i samverkan, är genom den nuvarande trygghetsjouren som MKB har upphandlad.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Följa utveckling av rutiner

Bolaget ska hålla sig uppdaterat om hur de rutiner och riktlinjer som styr Malmö stads arbete inom detta område utvecklas, exempelvis gällande rutiner kring att flytta på våldsutövaren.

inriktningsmål 3 - Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera

Genom att:

- Uppmärksamma fler barn som lever med våld
- Systematiskt arbeta med att upptäcka våld
- Uppmärksamma flickor och unga kvinnor
- Bedriva tillsyn i olika riskmiljöer

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.

Aktiviteter i samverkan

Delta i relevanta forum

Bolaget ska fortsätta vara en aktiv deltagare i relevanta forum för samverkan med exempelvis polisen, stadens förvaltningar och föreningsliv och verka för att dagordningen på dessa möten innehåller punkter som fångar målsättningen att upptäcka våld och kunna agera.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Utbildning

Bolaget ska arbeta med att medvetandegöra och utbilda personal i frågor som rör att uppmärksamma våld, men också utbilda i hur och till vem denna information ska föras vidare

Nya anställningar

Bolaget har under 2023 anställt ett antal områdesvärdar som ska arbeta trygghetsskapande. Bolaget ska undersöka möjligheten att dessa områdesvärdar även får en roll för att uppmärksamma personer som lever med våld eller i riskmiljö.

Fortsatt utveckling av internt arbete

Bolaget ska utveckla sitt arbete mot oriktiga hyresförhållanden med målet att stärka organisationens förmåga att uppmärksamma tecken på att personer utsätts för våld i de lägenheter som granskas i detta arbete.

Utveckla internutbildning

Bolaget ska utveckla kunskap och förmåga att uppmärksamma våld både i bostäder och lokaler. Detta ska

ske genom att utöka och utveckla internutbildning i hur medarbetare kan uppmärksamma våld och hur den enskilda medarbetaren ska agera för att informationen ska nå rätt instans.

Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov

Genom att:

- Prioritera barn som upplevt våld
- Utveckla stöd- och skyddsinsatserna
- Stärka det långsiktiga stödet till våldsutsatta
- Ge stöd till utsatta medarbetare

Stadsövergripande aktiviteter

Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.

Den stadsövergripande HR- avdelningen ska genomlys de övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden

Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning

Genom att:

- Samla kunskap om omfattningen av våld
- Stödja yrkesverksamma i att utveckla sitt arbete
- Utveckla nya metoder

Stadsövergripande aktiviteter

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället.

Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer

Genom att:

- Samverkan ska ske inom planens samtliga mål
- Utveckla samverkan kring enskilda barn och vuxna
- Stödja den idéburna sektorn

Stadsövergripande aktiviteter

Aktiviteter i samverkan

Utveckla samarbete

Bolaget ska fortsätta att utveckla och fördjupa samarbetet och dialogen med idéburen sektor samt med relevanta myndigheter.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

Stöd till idéburen sektor

Bolaget ska fortsätta att arbeta brett med stöd till idéburen sektor, inte minst inom ramen för MKBs insatser inom social hållbarhet. MKBs samarbete med idéburen sektor är generellt riktat, snarare än riktat till enskilda.

Övrig information